

Gezondheidsenquête 2008

De gezondheid van volwassenen in Schiedam Wijkrapportage

September 2009
GGD Rotterdam-Rijnmond

Bianca Stam
Gea Schouten
Berdi Christiaanse

Voorwoord

In dit rapport vindt u de resultaten van de gezondheidsenquête 2008 voor de verschillende wijken in Schiedam. De gezondheidsenquête wordt één keer per vier jaar door de GGD Rotterdam-Rijnmond uitgevoerd. Inwoners van 16 jaar en ouder zijn in 2008 benaderd voor deelname aan het onderzoek. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in alle tien de gemeenten die deel uitmaken van het werkgebied van de GGD Rotterdam-Rijnmond: Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen. In de vragenlijst stonden vragen die met de gezondheid te maken hebben. Zo zijn er vragen opgenomen over lichamelijke gezondheid, bewegen, roken, alcoholgebruik, mantelzorg, sociale contacten en de woonomgeving.

In april 2009 hebben wij u een rapport aangeboden waarin de resultaten op gemeenteniveau staan. De gemeente Schiedam is hierin vergeleken met de andere gemeenten in het werkgebied van de GGD. Dit wijkrapport geeft een beeld van de gezondheidssituatie van de inwoners van 16 jaar en ouder van de verschillende wijken in Schiedam.

Ik hoop dat dit wijkrapport voldoet aan uw verwachtingen en dat de resultaten een handreiking zijn voor het ontwikkelen en het uitvoeren van wijkgericht gezondheidsbeleid van uw gemeente.

Mw. Prof. Dr. M.C.H. Donker
Algemeen directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave.....	5
Leeswijzer	5
1 Bevolkingssamenstelling.....	7
2 Lichamelijke gezondheid en psychisch welbevinden.....	9
3 Leefstijl.....	13
4 Zorggebruik en mantelzorg.....	15
5 Woonomgeving	16
6 Huiselijk geweld	19
7 Samenvatting en belangrijkste uitkomsten	20
8 Tabellen met indicatoren per wijk en leeftijdsgroep.....	23
Bijlage 1 Toelichting bij indicatoren.....	30

Leeswijzer

In dit rapport worden percentages gepresenteerd over algemene en psychische gezondheid, leefstijl, eenzaamheidsgevoel, zorggebruik en de leefomgeving van de inwoners van gemeente Schiedam. Deze percentages worden per wijk weergegeven en worden vergeleken met de percentages die horen bij de gehele gemeente waartoe ze behoren: gemeente Schiedam.

Omdat we uitspraken doen over de hele bevolking van de gemeente en de inwoners van de wijken binnen de gemeente, maken we op basis van de steekproef een schatting van het werkelijke percentage. Naarmate het aantal respondenten hoger is, is het geschatte percentage betrouwbaarder. Een aantal percentages zijn minder betrouwbaar omdat het aantal respondenten minder is dan vijf. Deze percentages zijn aangeduid met een hekje (#).

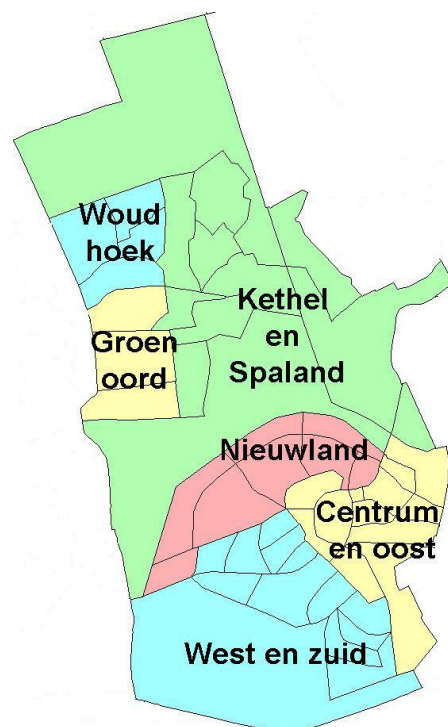
Wanneer er wordt gesproken over verschillen (hoger of lager, meer of minder) tussen de wijken is er sprake van een statistisch significant verschil (niet verklaard door toeval). Alle significante verschillen worden in de tabellen vetgedrukt. Daarnaast wordt er bij ieder significant verschil ook gekeken of er na een correctie voor leeftijd en geslacht nog sprake is van een significant verschil. Als dat het geval is, wordt dit in de tabel aangegeven met een sterretje (*). De tabellen vindt u in hoofdstuk 8. Hierin staan per wijk ook de prevalenties weergegeven voor drie leeftijdsgroepen; 16 tot 24 jaar, 24 tot 65 jaar en 65 jaar en ouder. Een uitleg bij de gepresenteerde uitkomstmaten vindt u in bijlage 1.

De gemeente Schiedam is vergeleken met het gemiddelde van de andere acht regiogemeenten. Een wijk binnen de gemeente is vergeleken met het gemiddelde van de overige wijken in Schiedam. Als op gemeenteniveau de gegevens van 2008 worden vergeleken met gegevens van 2005 dan gaat het om de groep inwoners van 18 tot 95 jaar. Het percentage voor 2008 wijkt dan af van het percentage in de tabel, omdat het hier gaat om inwoners van 16 jaar en ouder. Alleen als er sprake is van een toe- of afname ten opzichte van 2005 wordt dit in de tekst genoemd.

Naast dit rapport is ook een naslagwerk gemaakt. In dit naslagwerk, 'Onderzoeksmethode gezondheidsenquête 2008 en gezondheid in relatie tot achtergrondkenmerken', wordt dieper ingegaan op de gebruikte onderzoeksmethodiek. Tevens wordt in het naslagwerk de relatie van de uitkomstmaten met diverse achtergrondvariabelen, zoals leeftijd, geslacht, etnische herkomst en opleiding weergegeven. De belangrijkste uitkomsten van deze analyses zijn vermeld in het gemeenterapport.

1 Bevolkingssamenstelling

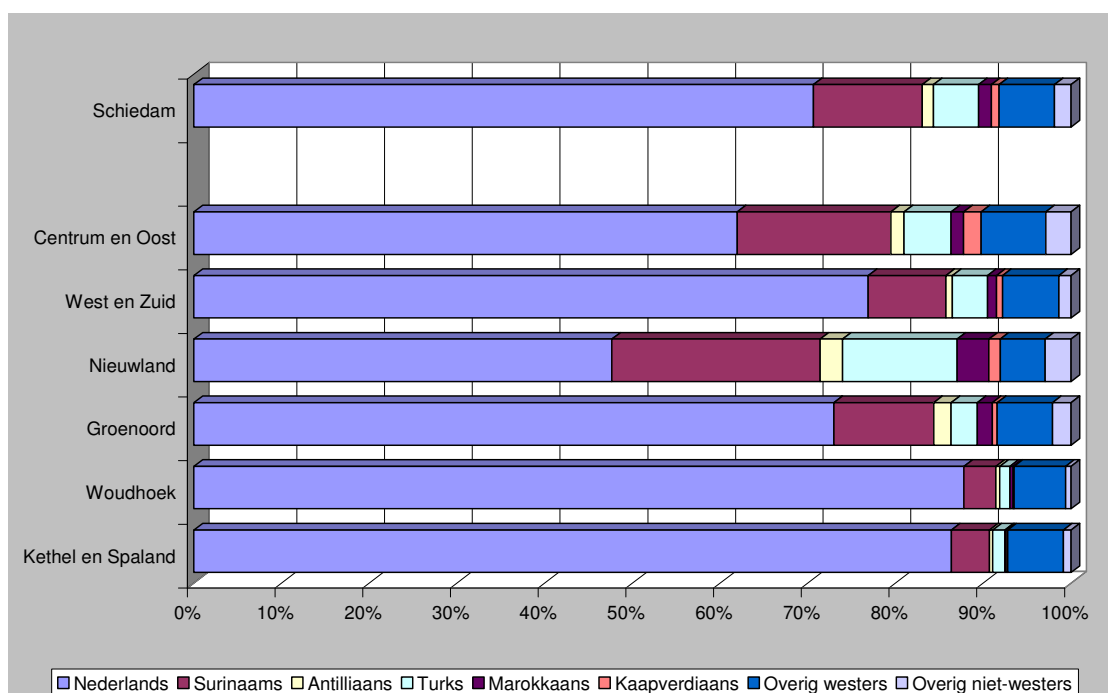
In Schiedam wonen 75.000 mensen van wie ongeveer 60.000 van 16 jaar en ouder. Voor dit rapport is Schiedam opgedeeld in zes wijken. Groenoord is een relatief oude wijk; er wonen relatief veel ouderen en weinig jongeren. In Centrum en Oost wonen relatief weinig 65-plussers en zijn veel inwoners tussen de 24 en 45 jaar. Dertig procent van de inwoners van Schiedam is van allochtone afkomst. In Schiedam wonen relatief veel mensen met een Surinaamse herkomst (12%). Zeven procent heeft een westerse herkomst en 5% heeft een Turkse herkomst. In Nieuwland wonen de meeste allochtonen (52%). Bijna een kwart van de inwoners van Nieuwland is van Surinaamse afkomst en 13% heeft een Turkse herkomst. Ook in Centrum en Oost wonen in vergelijking met de andere wijken veel allochtonen (40%), van wie veel een Surinaamse herkomst hebben (18%). In Woudhoek en Kethel en Spaland wonen in vergelijking met de andere wijken weinig allochtonen. Het percentage inwoners van Schiedam van 16 jaar en ouder met als hoogste opleiding lager onderwijs is hoger dan in de regiogemeenten. Vooral in de wijken Nieuwland en Centrum en Oost wonen relatief veel mensen met als hoogste opleiding lager onderwijs.

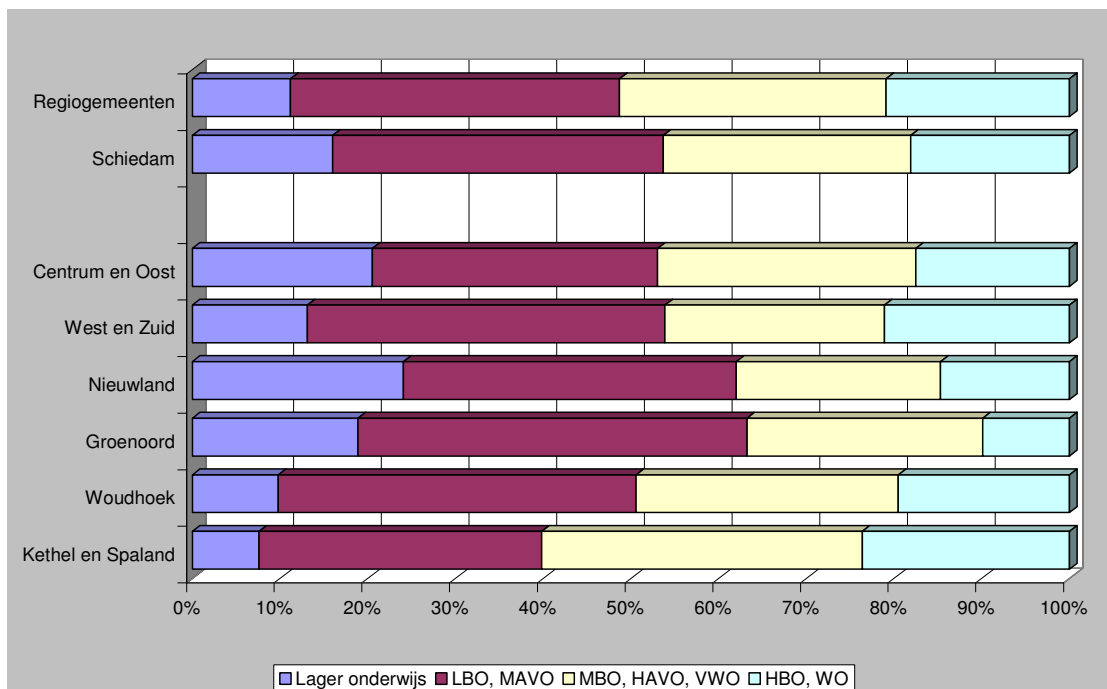
Tabel 1.1 Aantal inwoners van 16 jaar en ouder in Schiedam

	Inwoners van 16 jaar en ouder	16 tot 24 jaar	24 tot 45 jaar	45 tot 65 jaar	65 jaar en ouder	Respondenten
	n	%	%	%	%	n
Schiedam	59.623	11,5	36,9	32,6	19,0	1.696
Wijken						
Centrum en Oost	11.930	11,8	46,3	30,1	11,8	275
West en Zuid	13.690	11,5	36,7	33,8	18,0	272
Nieuwland	11.042	12,1	39,5	27,0	21,4	261
Groenoord	7.379	9,3	29,2	29,7	31,9	271
Woudhoek	6.363	11,4	26,1	40,1	22,5	297
Kethel en Spaland	9.219	12,2	35,9	37,7	14,2	320

Bron: GBA Schiedam, januari 2008.

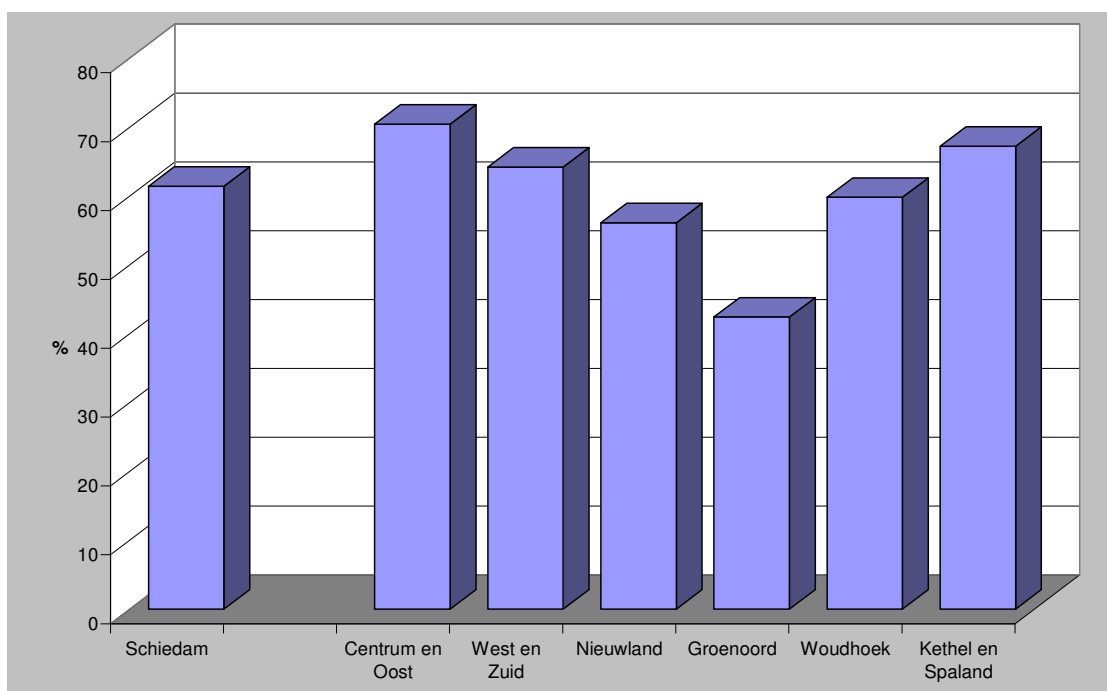

Figuur 1.1 Herkomst van de inwoners van Schiedam van 16 jaar en ouder per wijk (GBA Schiedam, januari 2008)

Figuur 1.2 Opleidingsniveau van de inwoners van Schiedam van 16 jaar en ouder per wijk (gezondheidsenquête 2008)

In Schiedam heeft 61% van de bevolking van 16 jaar en ouder een betaalde werkkring. Dit is vergelijkbaar met de andere regiogemeenten. Tussen de wijken zijn wel verschillen zichtbaar. In Groenord en Nieuwland heeft men minder vaak een betaalde werkkring in vergelijking met het Schiedamse gemiddelde, terwijl de inwoners van Centrum en Oost en van Kethel en Spaland vaker een betaalde werkkring hebben dan gemiddeld. Schiedammers moeten vaker schulden maken om rond te komen van hun inkomen dan inwoners van de andere regiogemeenten. Acht procent van de inwoners van Schiedam moet schulden maken en 9% moet spaarmiddelen aanspreken om rond te komen. In Nieuwland zeggen meer inwoners (12%) schulden te moeten maken dan in de rest van Schiedam. In Woudhoek en Kethel en Spaland hoeven naar verhouding minder mensen schulden te maken om rond te komen.

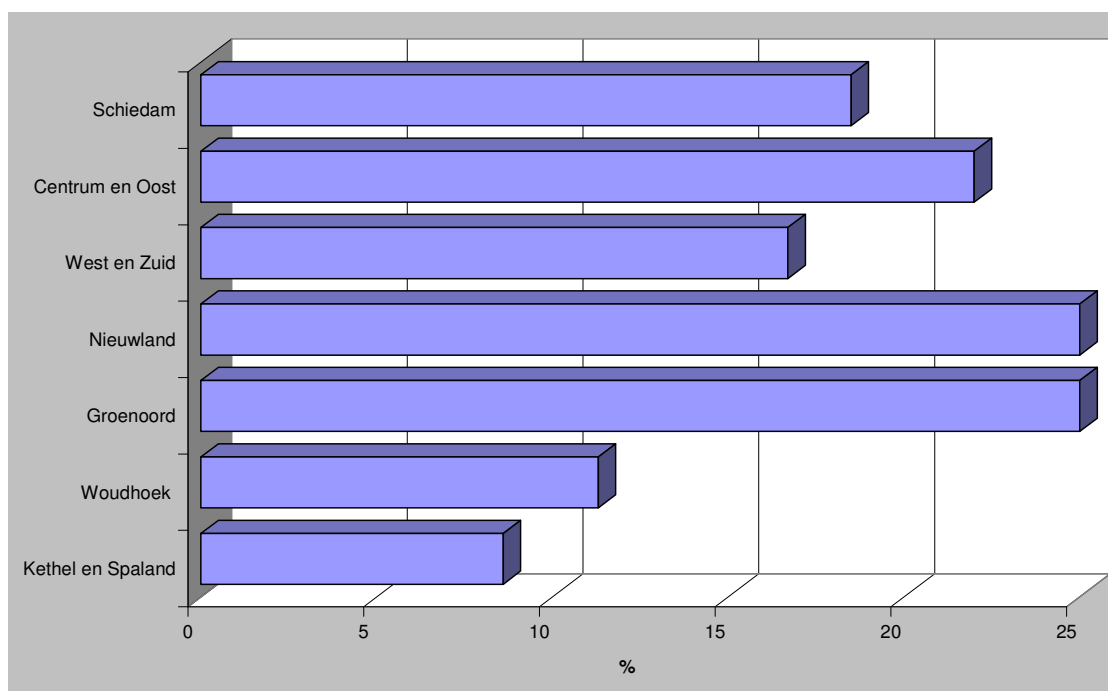

Figuur 1.3 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met een betaalde werkkring (gezondheidsenquête 2008)

2 Lichamelijke gezondheid en psychisch welbevinden

Ervaren gezondheid

De ervaren gezondheid is het oordeel van de respondent over zijn of haar eigen gezondheid. In Schiedam ervaart ongeveer één op de vijf inwoners zijn gezondheid als matig of slecht. Dit is hoger dan in de andere regiogemeenten. Ook tussen de wijken zijn verschillen zichtbaar. In de wijken Nieuwland en Groenoord ervaart een kwart van de inwoners zijn gezondheid als matig of slecht. Voor de wijk Groenoord is dit verschil met de andere wijken verklaarbaar door verschillen in bevolkingsopbouw. In de wijk Nieuwland zijn het vooral de 65-plussers die hun gezondheid vaker als slecht ervaren in vergelijking met 65-plussers in de rest van Schiedam. In Centrum en Oost ervaart 22% van de inwoners zijn gezondheid als matig of slecht. Wanneer rekening gehouden wordt met de bevolkingsopbouw, scoort ook deze wijk slechter in vergelijking met de andere wijken en dan vooral de inwoners van 24 jaar en ouder. De ervaren gezondheid van inwoners van de wijken Woudhoek en Kethel en Spaland is in vergelijking met de andere wijken goed; respectievelijk 11% en 9% ervaart zijn gezondheid als matig of slecht. Met name de 24 tot 65-jarigen ervaren hun gezondheid beter dan leeftijdsgenoten elders in Schiedam.

Figuur 2.1 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat de gezondheid als matig of slecht ervaart

Chronische ziekten en aandoeningen

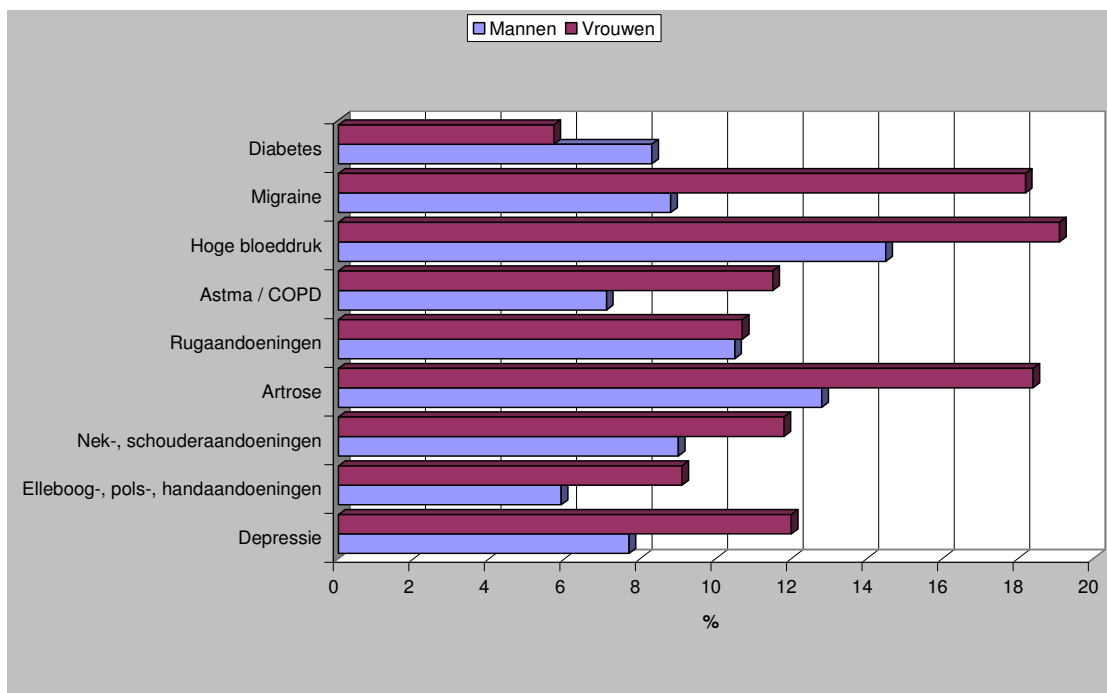
In de vragenlijst hebben respondenten aangegeven welke van 23 ziekten en aandoeningen ze in de afgelopen 12 maanden hebben gehad en of deze zijn vastgesteld door een arts. In Schiedam hebben drie van de vijf inwoners minimaal één ziekte of aandoening. Van hen wordt 62% door deze ziekte of aandoening belemmerd bij het uitvoeren van de dagelijkse bezigheden. In tabel 8.1 in hoofdstuk 8 is het voorkomen van een selectie van de nagevraagde ziekten en aandoeningen per wijk te zien. In figuur 2.2 is het percentage mannen en vrouwen te zien met deze chronische ziekten en aandoeningen. Uit deze figuur komt duidelijk naar voren dat veel ziekten en aandoeningen vaker voorkomen bij vrouwen dan bij mannen. Diabetes komt juist bij mannen vaker voor dan bij vrouwen.

Diabetes

Het percentage Schiedammers met diabetes is hoger dan in de andere regiogemeenten. Zeven procent geeft aan diabetes te hebben. In de wijk Nieuwland is het percentage inwoners met diabetes hoger dan in de andere wijken; hier heeft één op de tien inwoners diabetes. Dit lijkt vooral veroorzaakt te worden door het hoge percentage (31%) 65-plussers met diabetes. In Kethel en Spaland geeft 3% van de inwoners aan diabetes te hebben. Dit is lager dan in de andere wijken.

Migraine

Veertien procent van de inwoners in Schiedam geeft aan migraine of ernstige hoofdpijn te hebben. Dit is vergelijkbaar met de andere regiogemeenten. Ook tussen de wijken zijn geen verschillen aantoonbaar. In vergelijking met 2005 is het percentage inwoners met migraine lager. In 2005 had nog 22% van de inwoners van Schiedam van 18 tot 95 jaar migraine of ernstige hoofdpijn.

Figuur 2.2 Percentage mannen en vrouwen in Schiedam met chronische ziekten en aandoeningen

Hoge bloeddruk

Eén op de zes inwoners van Schiedam heeft een hoge bloeddruk. In de wijk Nieuwland is het percentage inwoners dat aangeeft een hoge bloeddruk te hebben hoger dan in de andere wijken (22%). Als rekening gehouden wordt met verschillen in bevolkingsopbouw, is het percentage 24 tot 65-jarigen met een hoge bloeddruk hoger dan in de andere wijken. In Centrum en Oost hebben in vergelijking met de andere wijken minder inwoners een hoge bloeddruk. Onder 24 tot 65-jarigen in deze wijk komt een hoge bloeddruk minder vaak voor. Beide verschillen in Centrum en Oost zijn te verklaren door verschillen in de bevolkingsopbouw; Centrum en Oost is een relatief jonge wijk.

Astma of COPD

In vergelijking met de andere regiogemeenten wonen er in Schiedam meer mensen met astma of COPD. Negen procent van de inwoners zegt deze aandoening te hebben. In Kethel en Spaland wonen relatief weinig mensen met astma of COPD en dan met name weinig 24 tot 65-jarigen met deze aandoening.

Rugaandoeningen

Ongeveer 10% van de inwoners van Schiedam geeft aan een ernstige rugaandoening te hebben. In vergelijking met 2005 komen rugaandoeningen minder vaak voor in Schiedam; in 2005 had 15% van de 18 tot 95-jarigen een rugaandoening.

Artrose van heup of knie

Zestien procent van de Schiedammers heeft artrose van de heup of knie. In de wijken Nieuwland en Groenord wonen in vergelijking met de rest van Schiedam veel mensen met artrose. In Nieuwland geeft zelfs de helft van de 65-plussers aan deze aandoening te hebben. In Kethel en Spaland wonen relatief weinig mensen met artrose. In Woudhoek wonen relatief weinig 65-plussers met deze aandoening. Het percentage inwoners met artrose van de heup of knie is in vergelijking met 2005 afgenomen. In 2005 gaf 21% van de inwoners aan artrose te hebben.

Aandoeningen aan nek of schouder

Eén op de tien inwoners uit Schiedam heeft een aandoening aan de nek of schouder. Dit is minder dan in 2005, toen had 16% een nek- of schouderaandoening. In Centrum en Oost heeft 17% een aandoening aan de nek of schouder. Dit is hoger dan in de rest van Schiedam. Negentien procent van de 24 tot 65-jarigen uit Centrum en Oost heeft een nek- of schouderaandoening. Ook dit percentage is hoger in vergelijking met leeftijdsgenoten uit de rest van Schiedam. In de wijken West en Zuid en in Kethel en Spaland wonen minder mensen met deze aandoeningen dan in de andere wijken. Deze aandoeningen komen vooral minder vaak voor onder 24 tot 65-jarigen.

Aandoeningen aan elleboog, pols of hand

Acht procent van de inwoners van Schiedam heeft een aandoening aan de elleboog, pols of hand. Dit percentage is hoger dan in de omringende gemeenten, terwijl het ten opzichte van 2005 minder vaak voorkomt (10%). In Groenord is het percentage inwoners met een aandoening aan de elleboog, pols of hand hoger dan in de rest van Schiedam. Veertien procent geeft aan deze aandoening te hebben. In vergelijking met de andere wijken is het voorkomen van elleboog-, pols- en handaandoeningen onder 24 tot 65-jarigen hoger in Groenord. In Kethel en Spaland wonen relatief veel 65-plussers met deze aandoeningen. In de wijk West en Zuid is het percentage inwoners met deze aandoeningen relatief laag.

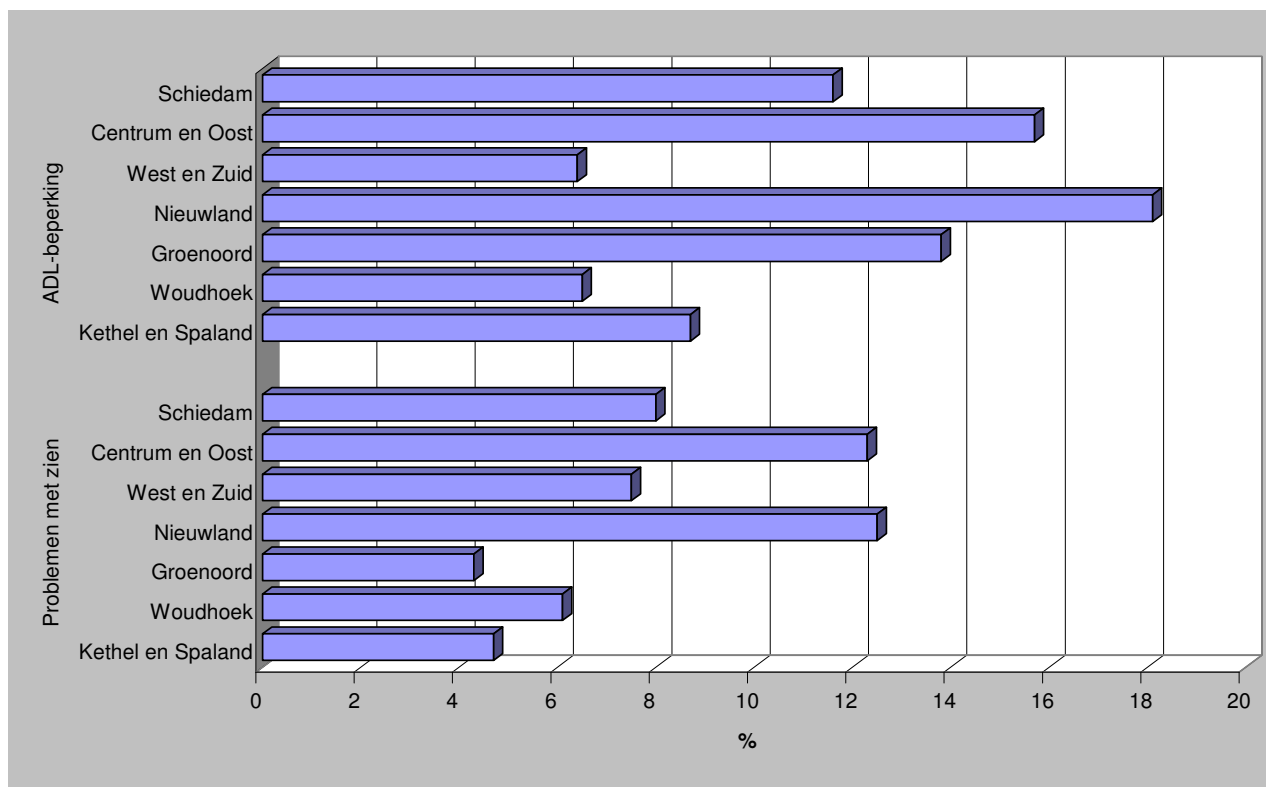
Depressie

Eén op de tien inwoners van Schiedam geeft aan een depressie te hebben. Dit percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten. In de wijk Kethel en Spaland geven minder mensen aan (5%) een depressie te hebben in vergelijking met de andere wijken. Jongeren van 16 tot 24 jaar uit de wijk Groenord geven vaker aan dat zij een depressie hebben dan jongeren uit de andere wijken.

Beperkingen lichamelijk functioneren

In Schiedam geeft 12% van de inwoners van 55 jaar en ouder aan minimaal één beperking in de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) te hebben. Dit percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten. In de wijk Nieuwland hebben meer mensen dan in de andere wijken een beperking in de ADL. In de wijk Centrum en Oost hebben meer mensen een beperking in de ADL dan op basis van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt.

In Schiedam geeft 7% van de inwoners van 55 jaar en ouder aan (al dan niet met behulp van een gehoorapparaat) gehoorproblemen te hebben. Acht procent heeft problemen met zien (al dan niet met behulp van een bril of contactlenzen). Dit laatste percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten. Zowel in de wijk Centrum en Oost als in Nieuwland hebben meer mensen problemen met zien dan op basis van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt.

Figuur 2.3 Percentage 55-plussers met een ADL-beperking of met problemen met zien

Gehoörproblemen

In Schiedam heeft 11% van de inwoners van 16 tot 55 jaar één of meer keer in de maand voorafgaand aan het onderzoek last gehad van het gehoor na het luisteren van muziek. Van de inwoners van 16 tot 55 jaar geeft 9% aan voortdurend last te hebben van het gehoor. Dit laatste percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten. In de wijk Groenord is het percentage inwoners dat voortdurend last heeft van het gehoor lager dan in de andere wijken (3%).

Psychisch welbevinden

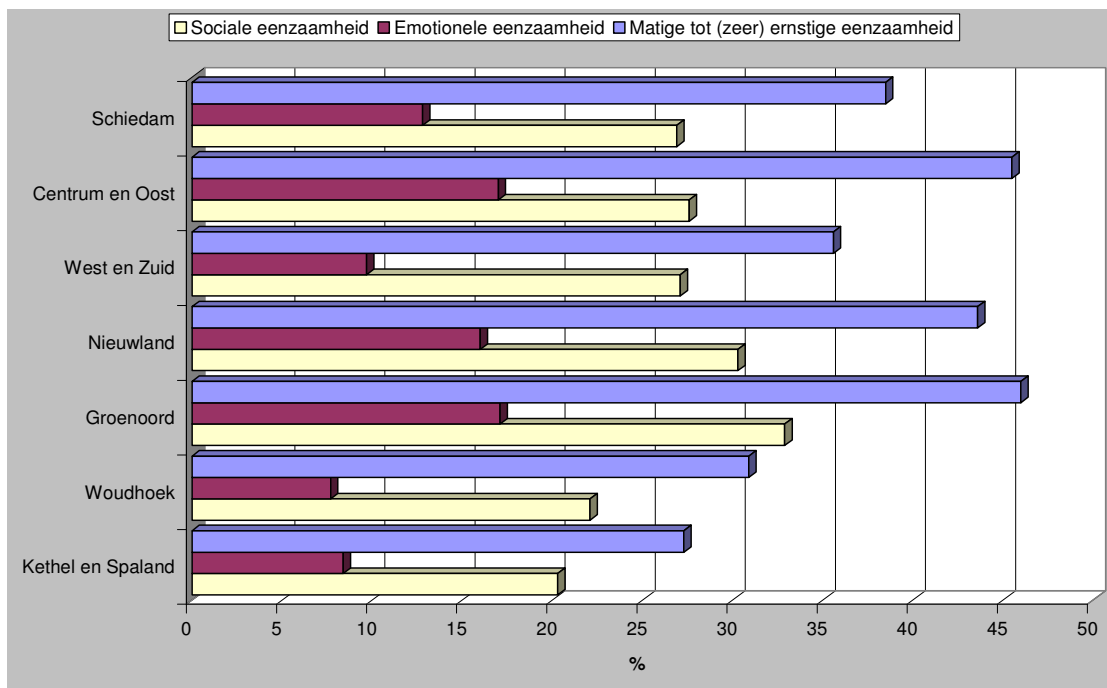
Vijfenveertig procent van de inwoners van Schiedam heeft een matig of hoog risico op een depressie. Dit is hoger dan in de andere regiogemeenten. Ook het percentage inwoners van Schiedam met een hoog risico op depressie is hoger dan in de andere regiogemeenten. Inwoners van Centrum en Oost hebben vaker een matig of hoog risico op een depressie dan andere Schiedammers, terwijl inwoners van Woudhoek minder vaak een matig of hoog risico op een depressie hebben. In Centrum en Oost hebben 24 tot 65-jarigen en 65-plussers vaker een matig of hoog risico in vergelijking met leeftijdsgenoten elders in de stad. In Woudhoek hebben zowel 16 tot 23-jarigen als 24 tot 65-jarigen minder vaak een matig of hoog risico op een depressie. Het percentage 65-plussers met een matig of hoog risico op depressie uit deze wijk is vergelijkbaar met het risico van 65-plussers uit de rest van de stad.

Eenzaamheid

In vergelijking met de andere regiogemeenten is het percentage inwoners (39%) met matige tot zeer ernstige eenzaamheid in Schiedam hoog. Tussen de wijken zijn verschillen aantoonbaar. In de wijken Centrum en Oost en in Groenord wonen relatief veel eenzamen, terwijl de percentages inwoners met eenzaamheid in Woudhoek en Kethel en Spaland relatief laag zijn. Het percentage 16 tot 24-jarigen met eenzaamheid is hoog in Nieuwland en laag in Woudhoek en Kethel en Spaland. Het percentage 24 tot 65-jarigen met eenzaamheid is hoog in Centrum en Oost en in Groenord en laag in Kethel en Spaland. Onder 65-plussers zijn geen verschillen tussen de wijken in Schiedam aantoonbaar.

Met emotionele eenzaamheid wordt het missen van intieme relaties bedoeld wat leidt tot gevoelens van verlatenheid en intens verdriet. In Schiedam is het percentage emotioneel eenzamen (13%) hoger dan gemiddeld in de regiogemeenten. In de wijken Woudhoek en Kethel en Spaland is het aantal emotioneel eenzamen lager dan gemiddeld in Schiedam. In Centrum en Oost komt emotionele eenzaamheid vaker voor dan op basis van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt.

Bij sociale eenzaamheid wordt een ondersteunend netwerk gemist met als gevolg gevoelens van verveling en doelloosheid. In Schiedam is het percentage sociaal eenzamen (27%) vergelijkbaar met de andere regiogemeenten. De wijk Kethel en Spaland wijkt positief af, toch is ook hier 20% sociaal eenzaam.

Figuur 2.4 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met eenzaamheid

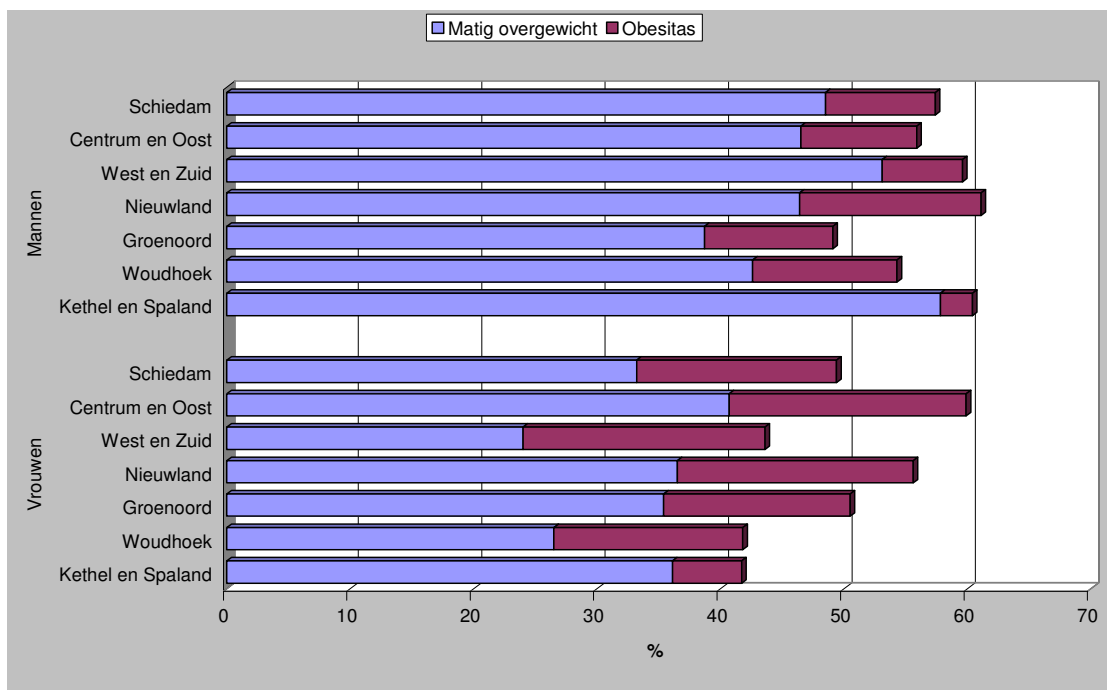
3 Leefstijl

Manier van leven

Eén op de drie inwoners van Schiedam vindt zijn manier van leven 'niet gezond / niet ongezond', 'ongezond' of 'zeer ongezond'. Dit is hoger dan in de andere regiogemeenten. In de wijk Centrum en Oost vinden de inwoners hun manier van leven vaker niet gezond / niet ongezond of (zeer) ongezond dan in de rest van Schiedam. De groep 24 tot 65-jarigen uit deze wijk ervaart vaker hun manier van leven als niet gezond / niet ongezond of (zeer) ongezond dan leeftijdsgenoten uit de andere wijken. Als rekening gehouden wordt met verschillen in bevolkingsopbouw tussen de wijken dan vinden de 65-plussers uit Zuid en West hun manier van leven juist vaker (zeer) gezond.

Overgewicht

Twee op de vijf inwoners van Schiedam hebben matig overgewicht (BMI 25-30) en nog eens 13% heeft obesitas (BMI ≥ 30). Het percentage inwoners met matig overgewicht is hoger dan in de andere regiogemeenten. In Kethel en Spaland hebben meer inwoners matig overgewicht dan in de andere wijken en minder mensen hebben obesitas. Dit geldt vooral voor 24 tot 65-jarigen. In Woudhoek is het percentage inwoners met matig overgewicht lager dan in de andere wijken en dan vooral onder 16 tot 24-jarigen. In Nieuwland is het percentage mensen met obesitas hoger dan in de rest van Schiedam. Dit verschil is verklaarbaar door verschillen in leeftijd en geslacht. In figuur 3.1 is te zien dat mannen vaker matig overgewicht hebben dan vrouwen. Vrouwen hebben daarentegen vaker obesitas dan mannen.

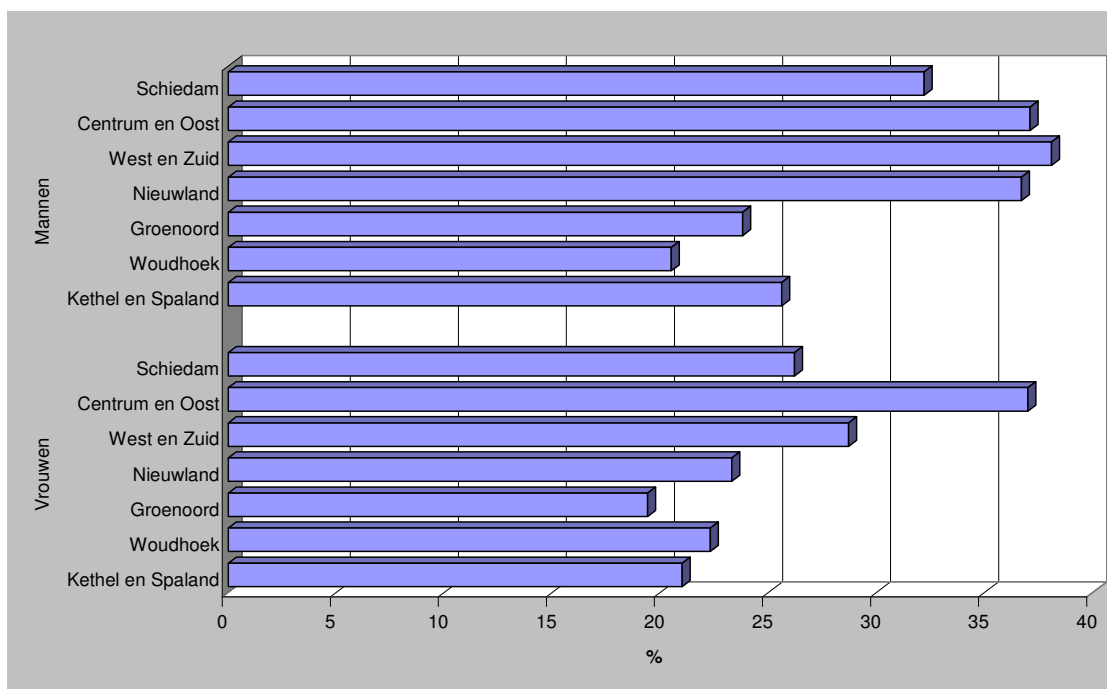
Figuur 3.1 Percentage mannen en vrouwen met matig overgewicht en obesitas in de wijken in Schiedam

Lichaamsbeweging

Aan de hand van meerdere vragen over het beweeggedrag kan worden bepaald hoeveel procent van de inwoners voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Volwassenen voldoen aan de NNGB als ze op minimaal vijf dagen van de week een half uur matig intensief actief zijn. Bijna veertig procent van de inwoners van Schiedam voldoet niet aan de beweegnorm. In Groenoord voldoet men vaker niet aan de beweegnorm dan in de andere wijken; de helft haalt de norm niet. Inwoners van 24 jaar en ouder uit Groenoord halen vaker de norm niet dan leeftijdsgenoten in de rest van Schiedam. In Woudhoek voldoet men vaker aan de beweegnorm dan in de rest van Schiedam en dan met name de inwoners van 24 jaar en ouder.

Roken

In Schiedam rookt 29% van de inwoners van 16 jaar en ouder. In vergelijking met de andere regiogemeenten roken er meer mensen in Schiedam. In Centrum en Oost wordt relatief gezien door de meeste inwoners gerookt; 37% van de inwoners van deze wijk rookt. In de wijken Groenord, Woudhoek en Kethel en Spaland wordt relatief weinig gerookt (21%-23%). Inwoners van 24 tot 65 jaar uit Woudhoek en Kethel en Spaland zijn minder vaak roker dan 24 tot 65-jarigen uit de rest van Schiedam. In figuur 3.2 is te zien dat mannen vaker roker zijn dan vrouwen. Bovendien valt op dat in de wijk Centrum en Oost door veel (37%) vrouwen gerookt wordt.

Figuur 3.2 Percentage mannen en vrouwen dat rookt in de wijken in Schiedam

Alcoholgebruik

Drie van de vier inwoners van Schiedam drinken wel eens alcohol. Indien mannen meer dan 21 glazen alcoholische drank per week drinken en vrouwen meer dan 14 glazen worden zij beschouwd als overmatige drinkers. In Schiedam is één op de tien inwoners een overmatige drinker. De jongeren van 16 tot 24 jaar uit Groenord zijn vaker overmatige drinker dan de jongeren uit de rest van Schiedam. Veertien procent van de jongeren uit Groenord drinkt overmatig veel alcohol.

Harddrugsgebruik

Zes procent van de inwoners van 16 tot 55 jaar uit Schiedam heeft ooit harddrugs gebruikt. Tussen de wijken zijn geen verschillen aantoonbaar.

Seksueel risicogedrag

Acht procent van de inwoners van 16 tot 55 jaar uit Schiedam heeft in het jaar voorafgaand aan het onderzoek seks gehad met losse partner(s). Een losse partner is omschreven als een partner met wie een respondent geen vaste relatie heeft of waarbij de relatie binnen 3 maanden weer over was. Ruim de helft (55%) van deze mensen vertoont risicogedrag en gebruikt niet altijd een condoom bij seks met losse partner(s). Inwoners van 24 tot 55 jaar uit Centrum en Oost hebben in vergelijking met 24 tot 55-jarigen uit de rest van Schiedam in het jaar voor het onderzoek vaker een losse partner gehad. Dit verschil is verklaarbaar door verschillen in de bevolkingsopbouw.

4 Zorggebruik en mantelzorg

Contact met huisarts

Ongeveer driekwart van de inwoners van Schiedam heeft in het jaar voorafgaand aan het onderzoek contact gehad met de huisarts. Jongeren van 16 tot 24 jaar uit Kethel en Spaland geven minder vaak aan dat ze in het jaar voor het onderzoek contact hebben gehad met de huisarts dan jongeren uit de rest van Schiedam.

Contact met tandarts

Ongeveer driekwart van de inwoners van Schiedam heeft in het jaar voor het onderzoek een bezoek gebracht aan de tandarts. Het percentage inwoners dat contact heeft gehad met de tandarts is in Groenord lager dan in de andere wijken. Dit verschil is verklaarbaar door verschillen in leeftijd en geslacht. In Centrum en Oost zien we alleen een verschil als er gecorrigeerd wordt voor leeftijd en geslacht. Ook zij hebben dan minder vaak contact gehad met de tandarts (en dan vooral inwoners van 65 jaar en ouder). Het percentage inwoners uit Kethel en Spaland dat bij de tandarts is geweest, is hoger dan in andere wijken en dan met name het percentage inwoners tot 65 jaar.

Contact met GGZ of AMW

Acht procent van de Schiedammers heeft in het jaar voor het onderzoek contact gehad met de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) of het algemeen maatschappelijk werk (AMW). Dit percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten.

Contact met thuiszorg

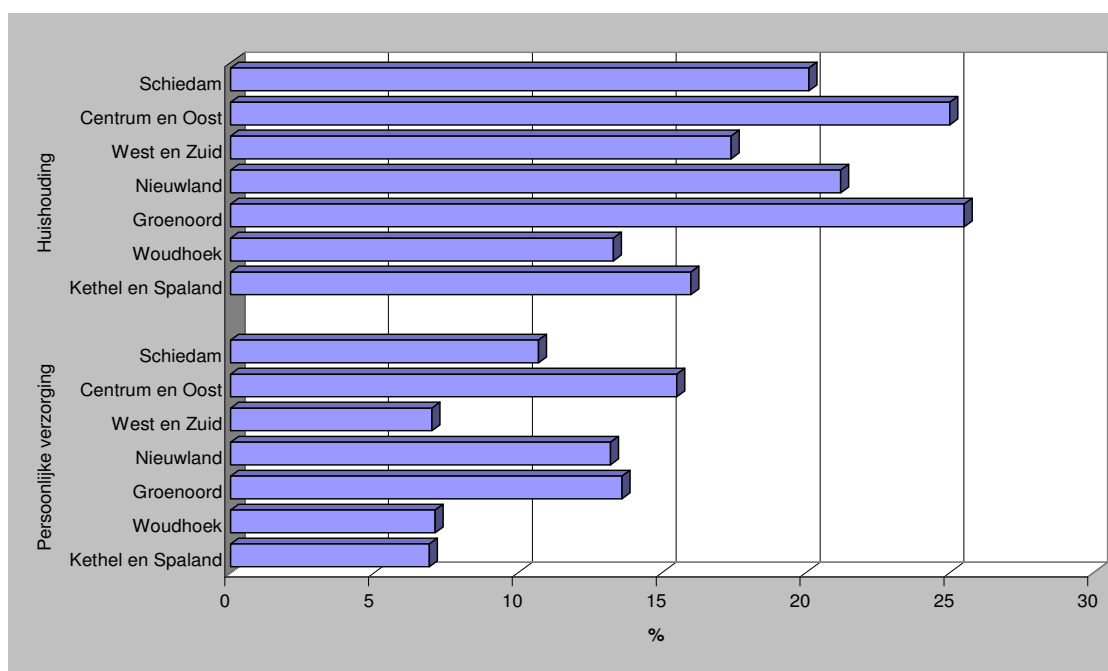
Vijf procent van de Schiedammers heeft in het jaar voor het onderzoek contact gehad met de thuiszorg. Dit percentage is hoger dan in de andere regiogemeenten. In Groenord hebben meer mensen contact gehad met de thuiszorg; dit is verklaarbaar doordat er in Groenord relatief veel ouderen wonen.

Mantelzorg

In Schiedam gaven op het moment van het onderzoek minder mensen dan in de regio mantelzorg (9%).

Hulp in de huishouding en bij de persoonlijke verzorging

In Schiedam ontvangt 20% van de ouderen van 55 jaar en ouder hulp bij het huishouden vanwege gezondheidsproblemen of ouderdom en één op de tien ouderen ontvangt hulp bij de persoonlijke verzorging. Beide percentages zijn hoger dan in de andere regiogemeenten. In de wijk Centrum en Oost krijgen meer ouderen hulp bij de huishouding dan op grond van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt.

Figuur 4.1 Percentage 55-plussers dat hulp in de huishouding of bij de persoonlijke verzorging ontvangt

5 Woonomgeving

Tevredenheid woning en woonomgeving

Inwoners van Schiedam zijn minder tevreden over de woning en woonomgeving dan inwoners van de andere regiogemeenten. In Schiedam gaf 92% een voldoende aan de woning en 88% gaf een voldoende aan de woonomgeving. In Nieuwland en Groenord wordt vaker een onvoldoende aan de woning gegeven, terwijl men in Woudhoek en Kethel en Spaland juist vaker een voldoende aan de woning geeft. In Nieuwland geeft men ook vaker dan in andere wijken een onvoldoende aan de woonomgeving. De woonomgeving wordt vaker met een voldoende beoordeeld in Woudhoek en in Kethel en Spaland.

In Schiedam is het percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat aangeeft een probleem te hebben met wonen / huisvesting hoger dan gemiddeld in de regiogemeenten.

Milieuproblemen in de buurt

De respondenten is gevraagd om aan te geven wat de drie grootste (milieu)problemen zijn die ze in hun wijk ervaren. De drie meest ervaren (milieu)problemen in Schiedam zijn: hondenpoep, rommel op straat en geluidsoverlast. In vergelijking met de andere regiogemeenten heeft men in Schiedam vaker last van hondenpoep, rommel op straat, geluidsoverlast, slecht onderhouden wegen of groen, luchtvervuiling, milieubelasting door verkeer en geuroverlast.

Bijna de helft van de inwoners geeft aan last te hebben van **hondenpoep** in de wijk. In de wijken Centrum en Oost en West en Zuid zijn deze percentages nog hoger (63% en 64%). In de andere wijken van Schiedam liggen de percentages onder het gemiddelde van Schiedam en varieert het percentage van 30% tot 39%.

Vierenveertig procent van de inwoners heeft last van **rommel op straat**. Dit percentage is hoger in Centrum en Oost; hier heeft 63% van de inwoners last van rommel op straat. Ook in Nieuwland wordt dit door meer inwoners als probleem ervaren (52%). In Woudhoek en Kethel en Spaland hebben in vergelijking met de rest van Schiedam relatief weinig mensen last van rommel op straat.

Bijna dertig procent van de inwoners van Schiedam ervaart **geluidsoverlast** in de buurt. Woudhoek is een positieve uitzondering, maar toch heeft hier nog 22% last van geluidsoverlast. Jongeren in Groenord ervaren vaker geluidsoverlast dan hun leeftijdsgenoten elders.

Iets minder dan een kwart van de inwoners heeft last van **slecht onderhouden wegen of groen**. In Centrum en Oost is dit percentage (16%) lager dan gemiddeld in Schiedam. Jongeren in West en Zuid vinden vaker dat de wegen of het groen slecht onderhouden zijn jongeren uit de rest van Schiedam. In Kethel en Spaland vinden meer inwoners van 24 tot 65 jaar dat de wegen of het groen slecht onderhouden zijn.

Achttien procent van de Schiedammers heeft last van **luchtvervuiling**. In West en Zuid is dit percentage hoger, namelijk 24%. Vooral de inwoners van 24 tot 65 jaar in West en Zuid zeggen vaak last te hebben van luchtvervuiling. In Kethel en Spaland is het percentage lager; hier heeft 13% last van luchtvervuiling.

Eén op de tien inwoners van Schiedam ervaart **geuroverlast**. In de wijken West en Zuid en in Groenord is dat percentage hoger. In West en Zuid is het aandeel 24 tot 65-jarigen dat geuroverlast ervaart hoger dan in andere wijken en in Groenord ervaren 65-plussers meer geluidsoverlast.

Geluidshinder

Op een schaal van nul tot tien konden mensen van 16 tot 55 jaar aangeven in welke mate geluid hen hindert als ze thuis zijn. Bromfietsen en scooters veroorzaken de meeste geluidshinder in Schiedam gevolgd door burens en verkeer op wegen waar niet harder dan 50 km per uur gereden mag worden. In Schiedam ervaren in vergelijking met de andere regiogemeenten meer mensen hinder door geluid. Alleen de geluidshinder van bedrijven en industrie verschilt niet significant van de andere gemeenten.

Driekwart van de inwoners van 16 tot 55 jaar ervaart **geluidshinder in het algemeen**. In Woudhoek ervaren relatief gezien minder mensen geluidshinder in het algemeen (66%). Eén derde van de Schiedammers van 16 tot 55 jaar ervaart ernstige geluidshinder. Ook hier hebben inwoners van Woudhoek minder vaak last van geluid (24%). Inwoners van Groenord ervaren vaker ernstige geluidshinder (43%) dan inwoners van de rest van Schiedam.

Bijna de helft van de inwoners heeft last van **geluid van bromfietsen en scooters**. Tussen de wijken zijn geen verschillen aantoonbaar.

Dertig procent van de inwoners heeft last van **geluid van wegen waar niet harder dan 50 km per uur** gereden mag worden. In Woudhoek en Kethel en Spaland heeft in vergelijking met de rest van Schiedam een kleiner aandeel van de inwoners hier last van.

Ook dertig procent heeft last van **geluid van de burens**. In Nieuwland is dit zelfs 41%, terwijl het in Kethel en Spaland slechts 19% is.

Vliegtuigen zijn voor ruim een kwart van de inwoners een oorzaak van geluidsoverlast. Deze vorm van geluidshinder speelt met name in de wijken Kethel en Spaland (62%), Groenoord (56%) en Woudhoek (40%).

Bijna een kwart van de inwoners heeft last van het **geluid van bouw- en sloopactiviteiten**. In Groenoord is de overlast het grootst, 37% van de inwoners van deze wijk zegt hier last van te ondervinden.

Achttien procent van de inwoners ervaart **geluidshinder van wegen waar harder gereden mag worden dan 50 km per uur**. In Nieuwland en Groenoord heeft één derde van de inwoners hier last van.

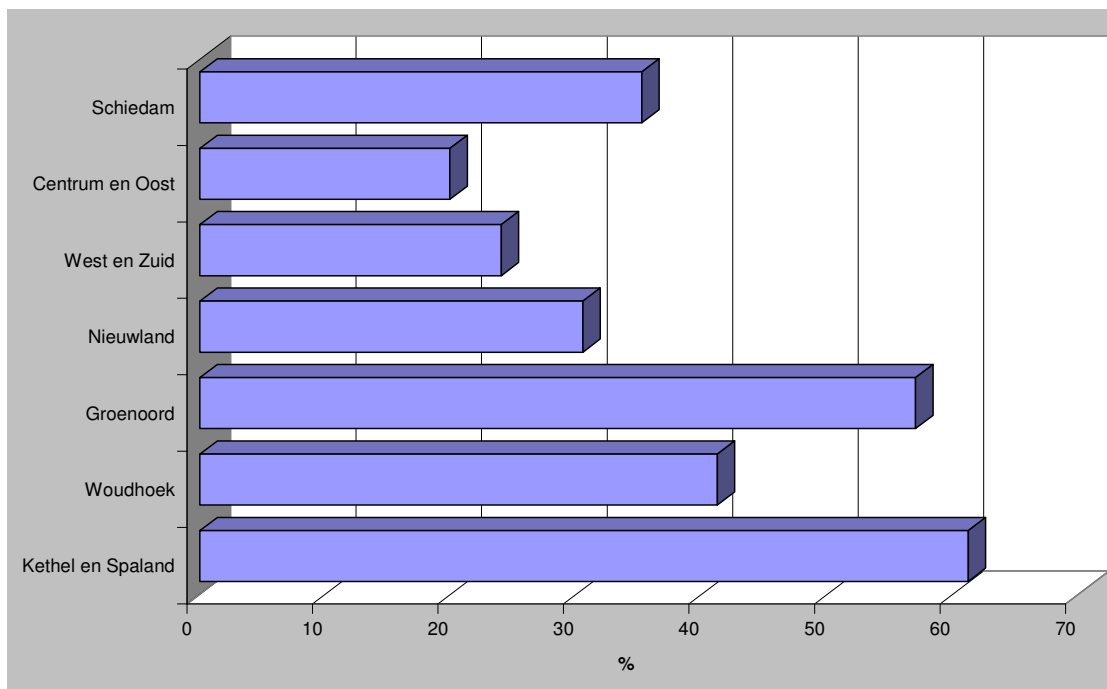
Dertien procent van de inwoners heeft last van **bromgeluiden**. In Kethel en Spaland is dit percentage duidelijk lager (5%).

Ruim één op de tien inwoners ervaart hinder van het **geluid van (snel)trams of metro's**. In Nieuwland heeft bijna een kwart van de inwoners hier last van.

Acht procent is van mening dat de **treinen** geluidshinder veroorzaken. In Nieuwland en Kethel en Spaland wonen relatief gezien de meeste inwoners die hier hinder van ondervinden.

Ook acht procent ervaart hinder van **geluid van bedrijven en industrie**. Tussen de wijken zijn geen verschillen aantoonbaar.

Ruim één derde van de inwoners van 16 tot 55 jaar van Schiedam wordt in meer of mindere mate in hun **slaap verstoord door het geluid van vliegtuigen**. In Kethel en Spaland en Groenoord is de overlast groter dan gemiddeld in Schiedam.

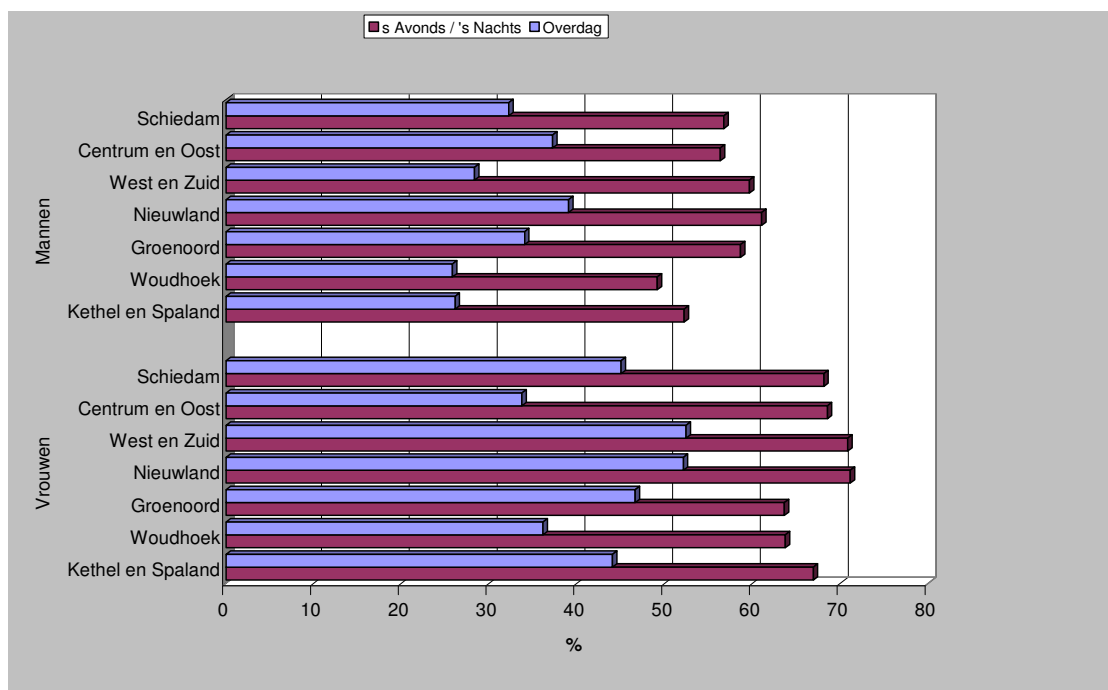
Figuur 5.1 Percentage inwoners van 16 tot 55 jaar dat in de slaap wordt verstoord door vliegtuigen

Sociale cohesie

Sociale cohesie duidt op sociale samenhang. Hoe hechter de sociale cohesie, hoe groter de solidariteit in een gemeenschap; men identificeert zich met elkaar en / of voelt zich verbonden. In Schiedam is het percentage inwoners dat de sociale cohesie in de wijk laag vindt groter dan in de andere regiogemeenten. Twee op de vijf inwoners ervaren de sociale cohesie als laag. In Centrum en Oost vinden de inwoners de sociale cohesie vaker laag; driekwart van de inwoners vindt de sociale cohesie laag. De sociale cohesie wordt beter gevonden in de wijken Woudhoek en Kethel en Spaland waar respectievelijk 54% en 45% de cohesie laag vinden. Verder valt op dat 71% van de jongeren van 16 tot 24 jaar uit Nieuwland en 71% van de 24 tot 65 jaar uit Groennoord de sociale cohesie laag vinden. Beide percentages zijn hoger in vergelijking met leeftijdsgenoten in de rest van Schiedam.

Veiligheidsgevoelens

Aan de deelnemers van het onderzoek is gevraagd of men zich overdag en 's avonds of 's nachts veilig voelt. In Schiedam voelt 39% zich overdag en 63% zich 's avonds of 's nachts wel eens onveilig. Inwoners van Schiedam voelen zich zowel overdag als 's avonds of 's nachts vaker onveilig dan inwoners van de regiogemeenten. In 2005 voelde 56% van de 18 tot 95-jarigen zich 's avonds of 's nachts wel eens onveilig, dit is in 2008 ten opzichte van 2005 dus toegenomen. Inwoners van de wijk Nieuwland voelen zich overdag vaker wel eens onveilig in vergelijking met de inwoners van de rest van Schiedam. Inwoners van de wijk Woudhoek voelen zich overdag relatief vaak veilig. In figuur 5.2 is te zien dat vrouwen zich zowel overdag als 's avonds of 's nachts vaker wel eens onveilig voelen dan mannen.

Figuur 5.2 Percentage mannen en vrouwen dat zich overdag en 's avonds / 's nachts wel eens onveilig voelt

Groenbeleving

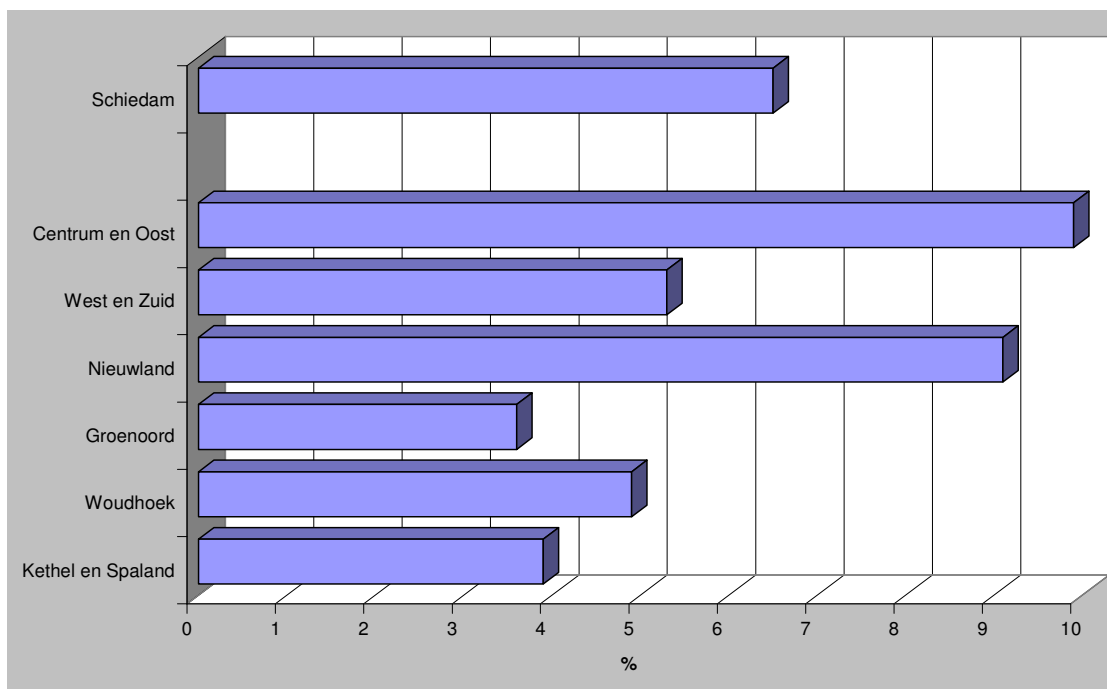
Twee op de drie inwoners van Schiedam geven een voldoende aan het groen in de buurt. In de wijk Centrum en Oost is men minder tevreden over het groen in de buurt, hier geeft slechts 43% een voldoende. In Woudhoek is men vaker tevreden, 84% beoordeelt het groen met een voldoende. Ook in de wijken Nieuwland (77%) en Kethel en Spaland (77%) is men vaker tevreden dan gemiddeld in Schiedam.

Ventilatie in de woning

In Schiedam ventileert 62% van de volwassenen van 16 tot 55 jaar onvoldoende in de woonkamer en voor de slaapkamer badkamer en de keuken geldt dat respectievelijk 47%, 55% en 40% van de volwassenen onvoldoende ventileert. Het percentage volwassenen dat in de woonkamer, slaapkamer en badkamer onvoldoende ventileert, is hoger in Schiedam dan in de regiogemeenten. In de West en Zuid wordt in de badkamer en in de keuken door minder mensen voldoende geventileerd dan in Schiedam gemiddeld. Ook in Centrum en Oost wordt in de badkamer minder goed geventileerd. In Kethel en Spaland wordt in de slaapkamer, de badkamer en de keuken juist vaker voldoende geventileerd. In Woudhoek wordt in de slaapkamer en de badkamer vaker dan in de rest van Schiedam voldoende geventileerd.

6 Huiselijk geweld

In Schiedam geeft 7% van de inwoners van 16 jaar en ouder aan ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld. In de wijk Centrum en Oost zegt 10% ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld. Dit percentage is hoger dan in de andere wijken in Schiedam.

Figuur 6.1 Percentage inwoners dat aangeeft ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld

7 Samenvatting en belangrijkste uitkomsten

De gezondheid van de inwoners van Schiedam is voor veel gezondheidsmaten slechter in vergelijking met de andere gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond. Ongeveer één op de vijf inwoners van Schiedam ervaart de eigen gezondheid als matig of slecht. Eenzelfde aandeel inwoners vindt zijn manier van leven niet gezond, niet ongezond of (zeer) ongezond.

Zestig procent van de inwoners heeft minimaal één chronische ziekte of aandoening en van hen wordt ruim 60% belemmerd bij het uitvoeren van dagelijkse bezigheden. In Schiedam is het percentage inwoners dat aangeeft diabetes te hebben hoger dan in de regio. Ook wonen er in vergelijking meer inwoners met astma of COPD, aandoeningen aan elleboog, pols of hand en depressie. Ten opzichte van 2005 komen de volgende ziekten minder vaak voor: migraine, chronisch eczeem, incontinentie, aandoeningen aan de rug, artrose van heup of knie, aandoeningen aan nek of schouder en aandoeningen aan elleboog, pols of hand. Het percentage inwoners van 55 jaar en ouder met beperkingen in de algemene dagelijkse levensverrichtingen is hoger dan in gemiddeld in de regiogemeenten en meer 55-plussers hebben problemen met zien (al dan niet met behulp van een bril of contactlenzen).

Naast het hogere aandeel inwoners met depressie is het aandeel mensen met een matig of hoog risico op depressie hoger in Schiedam. Hetzelfde geldt voor (emotionele) eenzaamheid.

Op het gebied van leefstijl is Schiedam deels vergelijkbaar met de andere regiogemeenten. Toch blijft aandacht voor een gezonde leefstijl belangrijk aangezien ruim de helft van de inwoners te zwaar is, veertig procent van de inwoners onvoldoende beweegt, bijna dertig procent rookt en één op de tien inwoners overmatig veel alcohol drinkt. Het percentage inwoners met matig overgewicht is hoger dan in de regio en er wordt naar verhouding door meer inwoners gerookt. Het harddruggebruik en het seksueel risicogedrag van de inwoners van Schiedam is vergelijkbaar met de regiogemeenten.

De percentages inwoners die in het jaar voorafgaand aan het onderzoek contact hebben gehad met de huisarts, de tandarts of met de GGZ of het AMW zijn vergelijkbaar met de regio. Wel is het percentage inwoners dat contact heeft gehad met de thuiszorg (5%) hoger dan gemiddeld. Naar verhouding wordt er door minder Schiedammers mantelzorg verleend. De percentages ouderen die hulp krijgen in de huishouding of bij de persoonlijke verzorging zijn dan ook hoger dan in de regio.

Over de woonomgeving zijn inwoners van Schiedam minder tevreden dan inwoners van de andere regiogemeenten. De percentages inwoners die een voldoende geven aan de woning en de woonomgeving zijn lager en meer inwoners geven aan een probleem te hebben met wonen / huisvesting. In vergelijking met andere regiogemeenten heeft men in Schiedam vaker last van hondenpoep, rommel op straat, geluidsoverlast, slecht onderhouden wegen of groen, luchtvervuiling, milieubelasting door verkeer en geuroverlast. In Schiedam hebben meer mensen last van bijna alle typen geluidshinder. Ruim één derde van de inwoners wordt in de slaap verstoord door vliegtuigen. De sociale cohesie wordt door twee van de vijf inwoners als laag ervaren en zowel overdag als 's avonds of 's nachts voelen naar verhouding veel mensen zich wel eens onveilig. De percentage inwoners die in de woonkamer, de slaapkamer en de badkamer onvoldoende ventileren, zijn hoger dan gemiddeld in de regio.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de verschillen per wijk.

Centrum en Oost

In Centrum en Oost wonen relatief veel inwoners tussen de 24 en 45 jaar. Er wonen relatief veel allochtonen (40%), van wie veel een Surinaamse herkomst (18%) hebben. Inwoners van deze wijk hebben vaker een betaalde werkkring dan gemiddeld in Schiedam. De ervaren gezondheid van de inwoners van Centrum en Oost is slechter dan wat op grond van de bevolkingsopbouw verwacht wordt. Inwoners van deze wijk vinden hun manier van leven vaker niet gezond, niet ongezond of (zeer) ongezond dan inwoners uit de rest van Schiedam.

Hoge bloeddruk komt minder vaak voor, dit verschil is verklaarbaar door de bevolkingsopbouw.

Aandoeningen aan de nek of schouder komen vaker voor dan in de rest van Schiedam. Er zijn meer 55-plussers met een ADL-beperking en met beperkingen in het zien dan op basis van de bevolkingsopbouw verwacht wordt. Meer inwoners hebben een matig of hoog risico op depressie en er wonen in vergelijking met gemiddeld in Schiedam veel inwoners die matig tot zeer ernstig eenzaam zijn. Emotionele eenzaamheid komt vaker voor dan verwacht wordt op basis van de bevolkingsopbouw.

In Centrum en Oost wordt door relatief veel inwoners (37%) gerookt.

In Centrum en Oost is het percentage inwoners dat in het jaar voor het onderzoek contact heeft gehad met de tandarts lager dan verwacht wordt op basis van de bevolkingssamenstelling. Ook ontvangen meer

mensen ontvangen hulp bij de huishouding dan op grond van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt. Inwoners van Centrum en Oost hebben vaker last van hondenpoep en rommel op straat dan inwoners van de rest van Schiedam. Het percentage inwoners dat in hun slaap wordt verstoord door vliegtuigen (20%) is lager dan gemiddeld in Schiedam. De sociale cohesie in de buurt wordt door meer inwoners laag gevonden dan in de rest van de stad. Ook het groen in de buurt wordt vaker dan gemiddeld met een onvoldoende beoordeeld. In de badkamer wordt in vergelijking met het gemiddelde van Schiedam vaak onvoldoende geventileerd.

Het percentage inwoners dat zegt ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld (10%) is hoger dan in de rest van Schiedam.

West en Zuid

De percentages inwoners met nek- en schouderandoeningen met met elleboog-, pols- en handaandoeningen zijn lager dan gemiddeld in Schiedam.

Inwoners van West en Zuid hebben vaker last van hondenpoep, luchtvervuiling en geuroverlast dan inwoners van de rest van Schiedam. Het percentage inwoners dat in hun slaap wordt verstoord door vliegtuigen (24%) is lager dan gemiddeld in Schiedam. In de badkamer en de keuken wordt door minder mensen voldoende geventileerd dan in de andere wijken in Schiedam.

Nieuwland

In Nieuwland wonen naar verhouding de meeste allochtonen (52%); bijna een kwart is van Surinaamse afkomst en 13% heeft een Turkse herkomst. In Nieuwland hebben naar verhouding weinig mensen een betaalde werkkring. Meer mensen zeggen schulden te moeten maken om rond te komen. De ervaren gezondheid van inwoners van Nieuwland is slechter dan die van de inwoners van de rest van Schiedam. Het percentage inwoners met diabetes is hoger dan gemiddeld in Schiedam. Ook hoge bloeddruk en artrose van de heup of knie komen relatief veel voor. Er zijn meer 55-plussers met een ADL-beperking. En meer 55-plussers hebben een beperking in het zien dan op basis van de bevolkingssamenstelling verwacht wordt. Meer mensen hebben obesitas dan in de rest van Schiedam, dit is verklaarbaar door verschillen in bevolkingsopbouw.

De woning en de woonomgeving wordt door meer inwoners met een onvoldoende beoordeeld. Inwoners hebben vaker last van rommel op straat dan gemiddeld in Schiedam. Wegen waar harder gereden mag worden dan 50 km per uur zijn weer vaker een oorzaak van geluidsoverlast dan gemiddeld in Schiedam. Hetzelfde geldt voor geluid van (snel)trams en metro's en treinen. Inwoners van Nieuwland voelen zich overdag vaker onveilig. Het groen in de buurt wordt vaker dan gemiddeld met een voldoende beoordeeld en de inwoners hebben ook minder vaak last van slecht onderhouden wegen en groen.

Groenoord

Groenoord is een relatief oude wijk en er hebben naar verhouding weinig mensen een betaalde werkkring. De ervaren gezondheid van inwoners van Groenoord is slechter dan die van inwoners van de rest van Schiedam; dit verschil is te verklaren door verschillen in bevolkingsopbouw. Relatief veel inwoners hebben artrose van de heup of knie. Het percentage inwoners met elleboog-, pols- en handaandoeningen is hoger dan gemiddeld in Schiedam. Minder inwoners van 16 tot 55 jaar hebben voortdurend last van het gehoor dan in de rest van Schiedam. In Groenoord wonen in vergelijking met gemiddeld in Schiedam veel inwoners die matig tot zeer ernstig eenzaam zijn.

Inwoners van Groenoord halen vaker dan gemiddeld de beweegnorm niet; ongeveer de helft van de inwoners beweegt onvoldoende. Relatief weinig inwoners roken.

Het percentage inwoners dat in het jaar voorafgaand aan het onderzoek contact heeft gehad met de tandarts is lager dan in de rest van Schiedam; dit verschil is te verklaren door verschillen in bevolkingssamenstelling. Meer inwoners hebben contact gehad met de thuiszorg, ook dit is verklaarbaar doordat er veel ouderen in Groenoord wonen.

Inwoners van Groenoord geven vaker een onvoldoende aan de woning dan gemiddeld in Schiedam. Ook ervaren zij vaker geuroverlast. Inwoners van Groenoord hebben vaker last van ernstig geluidshinder dan inwoners van Schiedam gemiddeld. Vliegtuigen zijn voor ruim de helft (56%) van de inwoners een oorzaak van geluidsoverlast. Ook het geluid van bouw- of sloopectiviteiten is in Groenoord vaker een oorzaak van geluidsoverlast. Hetzelfde geldt voor wegen waar harder gereden mag worden dan 50 km per uur. Het percentage inwoners dat in hun slaap wordt verstoord door vliegtuigen (57%) is hoger dan gemiddeld in Schiedam.

Woudhoek

De ervaren gezondheid van de inwoners van deze wijk is beter dan in de rest van Schiedam. Inwoners van Woudhoek hebben minder vaak een matig of hoog risico op depressie dan gemiddeld in de stad. In vergelijking met de rest van Schiedam is de (emotionele) eenzaamheid in Woudhoek laag. Matig overgewicht komt in Woudhoek minder vaak voor. De beweegnorm wordt door meer inwoners van Woudhoek behaald en relatief weinig inwoners roken.

Inwoners van Woudhoek beoordelen de woning en de woonomgeving vaker met een voldoende dan gemiddeld in Schiedam. Ook hebben zij minder vaak last van rommel op straat en geluidsoverlast. Ongeveer twee derde van de inwoners ervaart geluidshinder in het algemeen en een kwart ervaart ernstige geluidshinder. Beiden zijn lager dan gemiddeld. Ook heeft men minder vaak last van geluid van wegen waar niet harder dan 50 km per uur gereden mag worden. Het geluid van vliegtuigen vormt voor 40% van de inwoners een bron van geluidsoverlast, dit percentage is hoger dan gemiddeld in Schiedam. De sociale cohesie in de buurt wordt beter beoordeeld dan in de rest van de stad. Inwoners van Woudhoek voelen zich overdag relatief vaak veilig. Ook het groen in de buurt wordt vaker als voldoende beoordeeld. De inwoners van Woudhoek ventileren in de slaapkamer en de badkamer vaker voldoende dan gemiddeld in Schiedam.

Kethel en Spaland

Inwoners van de wijk Kethel en Spaland hebben vaker een betaalde werkkring dan gemiddeld in Schiedam. Zij hoeven ook minder vaak schulden te maken om rond te komen van hun inkomen. De ervaren gezondheid van de inwoners van deze wijk is beter dan in de rest van Schiedam. De percentages inwoners met diabetes, astma of COPD, artrose van de heup of knie, nek- en schouderandoeningen en depressie zijn lager dan gemiddeld in Schiedam. In vergelijking met de rest van Schiedam is de (emotionele en sociale) eenzaamheid in Kethel en Spaland laag. Meer mensen hebben matig overgewicht, maar obesitas komt minder vaak voor. Relatief weinig inwoners roken.

Het percentage inwoners dat in het jaar voor het onderzoek contact heeft gehad met de tandarts is hoger dan in de andere wijken in Schiedam.

Inwoners van Woudhoek beoordelen de woning en de woonomgeving vaker met een voldoende dan gemiddeld in Schiedam. Ook hebben zij minder vaak last van rommel op straat en van luchtvervuiling. Men heeft minder vaak last van bromgeluiden en van geluid van wegen waar niet harder dan 50 km per uur gereden mag worden. Wel is er veel overlast van geluid door vliegtuigen (62%) en treinen. Ook het percentage inwoners dat in hun slaap wordt verstoord door vliegtuigen (61%) is hoger dan gemiddeld in Schiedam. De sociale cohesie in de buurt wordt beter beoordeeld dan in de rest van de stad, net als het groen in de buurt. De inwoners van Kethel en Spaland ventileren in de slaapkamer, de badkamer en de keuken vaker voldoende dan gemiddeld in Schiedam.

8 Tabellen met indicatoren per wijk en leeftijdsgroep

Tabel 8.1 Lichamelijke gezondheid en psychisch welbevinden per wijk en leeftijdsgroep

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Matig/ slechte ervaren gezondheid (%)¹							
Alle inwoners	18,5*	22,0*	16,7	25,0*	25,0	11,3*	8,6*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	8,7	6,8	9,6	14,2	9,1	5,9	5,0 [#]
24 t/m 64 jaar	16,1	20,6*	16,6	21,1	21,7	8,5*	4,8*
65 jaar en ouder	34,5	45,5*	22,5	46,4*	36,5	23,2	31,0
Diabetes (%)¹							
Alle inwoners	7,0*	7,7	6,2	10,6*	7,5	5,8	3,2*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	0,4 [#]	-	1,1 [#]	-	-	1,2 [#]	-
24 t/m 64 jaar	5,8	7,1	7,2	7,3	5,4	3,5	1,9*
65 jaar en ouder	16,4	19,2	5,0 [#]	30,6*	14,5	15,5	12,7
Migraine (%)¹							
Alle inwoners	13,7	15,3	10,9	15,5	15,7	15,0	11,0
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	16,7	17,6	16,0	19,6	21,2	12,2	13,5
24 t/m 64 jaar	14,7	16,8	11,3	15,4	19,2	17,3	11,8
65 jaar en ouder	6,8	2,1 [#]	4,8 [#]	12,7	6,1 [#]	9,0	4,8 [#]
Hoge bloeddruk (%)¹							
Alle inwoners	16,9	10,6	16,4	22,2*	18,0	19,2	16,7
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	1,7	1,0 [#]	-	4,7 [#]	2,8 [#]	1,3 [#]	0,9 [#]
24 t/m 64 jaar	13,0	7,8	12,6	17,8*	10,6	16,5	14,6
65 jaar en ouder	43,4	40,0	47,6	50,6	39,5	37,3	41,1
Astma / COPD (%)¹							
Alle inwoners	9,4*	9,9	12,6	11,6	6,6	6,6	5,1*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	9,6	8,9	7,3	13,1	8,0	7,5	11,6
24 t/m 64 jaar	8,6	8,9	12,0	10,7	7,4	4,3*	3,9*
65 jaar en ouder	12,5	17,6	19,6	14,1	4,5 [#]	13,6	5,5 [#]
Ernstige rugaandoening (%)¹							
Alle inwoners	10,6	12,5	7,2	12,4	14,1	11,1	8,0
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	4,3	4,9 [#]	5,2 [#]	2,8 [#]	3,8	7,3	2,3 [#]
24 t/m 64 jaar	10,7	13,1	7,5	12,7	13,3	10,0	8,5
65 jaar en ouder	14,6	16,2	7,3 [#]	17,4	19,4	16,9	9,9

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Vervolg van tabel 8.1

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Artrose heup / knie (%)¹							
Alle inwoners	15,7	13,0	13,2	21,9*	21,5	14,7	11,2*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	1,8	-	2,6 [#]	2,8 [#]	4,6 [#]	-	0,9 [#]
24 t/m 64 jaar	13,0	11,6	10,2	17,6	17,2	14,8	9,8
65 jaar en ouder	36,3	36,4	37,0	51,0*	35,8	22,8	26,5
Aandoening nek / schouder (%)¹							
Alle inwoners	10,4	17,2*	6,8*	12,7	10,6	7,4	6,2*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	4,6	7,7	2,6 [#]	2,8 [#]	4,0 [#]	4,8 [#]	5,6
24 t/m 64 jaar	10,5	18,9*	5,9*	12,4	11,7	6,6	5,6*
65 jaar en ouder	14,1	15,6	14,8	21,0	10,3	11,2	10,1
Aandoening elleboog / pols / hand (%)¹							
Alle inwoners	7,6*	7,1	3,5*	9,1	13,7*	7,2	7,7
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	1,5	3,8 [#]	-	2,8 [#]	-	1,2 [#]	-
24 t/m 64 jaar	8,0	7,5	2,8*	10,9	16,7*	9,1	6,8
65 jaar en ouder	9,9	8,0 [#]	10,1 [#]	6,6 [#]	12,0	4,3 [#]	19,2*
Depressie (%)¹							
Alle inwoners	9,9*	12,4	7,8	12,0	12,6	9,6	5,4*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	7,0	6,9	3,7 [#]	8,7	15,2*	7,5	4,2 [#]
24 t/m 64 jaar	10,0	12,5	8,1	12,9	14,0	8,9	4,5
65 jaar en ouder	11,4	18,0	10,0 [#]	10,6	8,8	13,1	10,9
Matig en hoog risico op depressie (%)¹							
Alle inwoners	44,7	54,1*	40,8	46,3	49,2	34,0*	40,3
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	46,3	46,0	51,3	51,0	49,0	35,5*	39,7
24 t/m 64 jaar	43,7	54,7*	38,8	42,9	51,8	32,7*	38,6
65 jaar en ouder	48,0	58,1*	42,4	56,4	43,5	37,6	50,9
Matig tot (zeer) ernstig eenzaam (%)¹							
Alle inwoners	38,5*	45,5*	35,6	43,6	46,0*	30,9*	27,3*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	37,0	40,4	36,6	54,6*	37,7	19,3*	23,6*
24 t/m 64 jaar	37,1	45,7*	32,1	40,3	49,6*	30,5	25,6*
65 jaar en ouder	45,9	49,9	52,8	48,5	40,7	39,3	41,5

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.2 Leefstijl per wijk en leeftijdsgroep

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Ongezonde manier van leven (%)¹							
Alle inwoners	32,0*	43,0*	30,5	31,9	26,8	27,6	27,5
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	32,9	37,4	33,5	37,9	26,7	27,5	27,6
24 t/m 64 jaar	34,3	46,3*	34,0	32,3	27,6	29,6	28,2
65 jaar en ouder	22,4	28,1	11,2*	26,7	25,4	21,1	23,7
Matig overgewicht (%)¹							
Alle inwoners	40,6*	43,7	38,1	41,2	36,9	34,3*	46,8*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	16,1	20,8	20,9	16,1	11,4	6,4*	13,2
24 t/m 64 jaar	43,0	46,5	39,6	43,1	36,0	38,0	50,9*
65 jaar en ouder	46,4	48,1	42,6	49,9	46,4	37,6	53,7
Obesitas (%)¹							
Alle inwoners	12,7	14,2	13,3	17,0	13,1	13,5	4,1*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	3,8	7,0	1,6 [#]	6,1 [#]	4,7 [#]	1,3 [#]	0,9 [#]
24 t/m 64 jaar	14,2	14,9	15,2	19,7	15,7	14,2	4,8*
65 jaar en ouder	12,3	16,6	12,0	13,9	10,1	18,1	3,2 [#]
Voldoet niet aan de norm gezond bewegen (%)¹							
Alle inwoners	38,3	38,5	37,8	39,6	49,9*	27,6*	35,5
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	45,1	43,8	50,0	52,1	44,8	35,3	38,0
24 t/m 64 jaar	36,4	36,6	34,6	38,5	48,2*	27,0*	35,0
65 jaar en ouder	41,6	45,6	44,4	35,8	54,9*	25,2*	35,9
Roken (%)¹							
Alle inwoners	29,1*	37,1*	33,2	29,7	21,3	21,4*	23,3*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	30,3	33,3	30,0	29,9	25,3	32,5	29,0
24 t/m 64 jaar	33,3	41,1	38,6	33,2	28,8	22,5*	25,2*
65 jaar en ouder	11,3	15,9	10,9	16,5	5,4 [#]	12,2	8,1
Overmatig alcoholgebruik (%)¹							
Alle inwoners	10,1	10,8	12,7	6,6	6,9	12,4	10,2
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	6,8	7,8	7,0	1,1 [#]	6,1 [#]	13,7*	7,6
24 t/m 64 jaar	11,4	11,5	14,9	8,4	7,2	14,4	10,9
65 jaar en ouder	6,0	9,0 [#]	5,9 [#]	2,5 [#]	6,7 [#]	4,0 [#]	8,6 [#]

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Vervolg van tabel 8.2

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Ooit harddrugs gebruikt (%)¹							
Alle inwoners	6,2	8,4	8,1	4,4	3,1	4,0	5,3
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	6,3	9,5	4,5 [#]	4,9 [#]	7,1	7,1	5,4
24 t/m 54 jaar	6,2	8,2	8,9	4,3 [#]	2,3 [#]	3,2 [#]	5,3
Seksueel contact met losse partner (%)¹							
Alle inwoners	8,3	12,8	5,9	7,0	6,3	8,5	8,1
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	15,4	16,4	13,2	13,3	19,4	15,9	16,8
24 t/m 54 jaar	6,8	12,1	4,4 [#]	5,6 [#]	3,4 [#]	6,6	6,3

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.3 Zorggebruik en mantelzorg geven per wijk en leeftijdsgroep

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Huisartsbezoek in afgelopen 12 maanden (%)¹							
Alle inwoners	76,1	75,8	75,7	78,1	75,0	79,5	73,5
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	70,1	69,9	71,0	77,2	73,7	69,5	58,8*
24 t/m 64 jaar	74,3	73,8	72,8	76,0	72,2	79,6	73,3
65 jaar en ouder	88,1	94,3	93,3	86,9	81,8*	85,4	87,3
Tandartsbezoek in afgelopen 12 maanden (%)¹							
Alle inwoners	74,9	71,0*	76,6	70,5	68,6	75,4	87,3*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	77,6	71,5	79,2	69,1	76,8	82,1	91,1*
24 t/m 64 jaar	80,2	76,7	80,2	76,9	75,2	81,1	91,4*
65 jaar en ouder	51,2	34,0*	56,7	47,5	52,1	52,9	63,2
GGZ / AMW gebruik in afgelopen 12 maanden (%)¹							
Alle inwoners	8,3*	10,7	6,4	9,0	9,3	4,9	8,6
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	8,9	11,5	5,8	5,7 [#]	10,9	7,0	13,4
24 t/m 64 jaar	8,9	11,3	7,2	10,5	9,4	5,5	8,3
65 jaar en ouder	5,2	5,6 [#]	2,4 [#]	5,3 [#]	8,6	1,7 [#]	6,6 [#]
Mantelzorg geven (%)¹							
Alle inwoners	9,1*	9,4	8,0	9,2	8,5	10,3	10,0
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	4,5	5,8	5,1 [#]	4,9 [#]	8,2	-	2,3 [#]
24 t/m 64 jaar	9,2	9,2	6,9	10,7	8,0	11,3	10,5
65 jaar en ouder	12,3	14,6	17,2	6,2 [#]	9,8	13,4	14,7

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.4 Oordeel woonomgeving per wijk en leeftijdsgroep

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Geeft een voldoende aan woning (%)¹							
Alle inwoners	92,1*	93,6	92,0	80,0*	88,2*	96,8*	98,5*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	88,6	83,6	92,2	78,6*	85,3	100	95,9
24 t/m 64 jaar	91,9	95,5	90,8	83,7*	84,3*	97,4	99,0
65 jaar en ouder	95,5	90,9	97,8	94,4	97,2	92,8	98,1
Geeft een voldoende aan woonomgeving (%)¹							
Alle inwoners	87,9*	85,4	86,6	80,1*	86,4	95,6*	98,1*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	84,0	78,6	83,6	76,7	75,5	96,5	96,8
24 t/m 64 jaar	87,4	86,0	86,1	78,0*	83,0	96,8*	98,6
65 jaar en ouder	92,7	88,9	91,0	90,7	97,1	91,1	96,6
Last van hondenpoep (%)¹							
Alle inwoners	46,9*	63,4*	64,2*	36,9*	38,8*	30,0*	29,8*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	43,3	52,8	61,3*	35,0	35,4	31,0*	29,4*
24 t/m 64 jaar	48,3	65,1*	65,9*	37,7*	41,3	24,7*	31,0*
65 jaar en ouder	43,5	62,5*	57,8*	35,1	34,8	47,5	23,8*
Last van rommel op straat (%)¹							
Alle inwoners	43,7*	63,2*	45,6	51,6*	40,0	28,4*	19,7*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	37,4	50,8*	39,2	41,6	40,2	26,1*	19,4*
24 t/m 64 jaar	43,9	65,4*	44,6	51,8	39,0	26,3*	19,5*
65 jaar en ouder	47,1	60,7*	55,4	57,0	42,0	37,1	21,0*
Last van geluidsoverlast (%)¹							
Alle inwoners	29,2*	29,2	25,2	33,1	33,6	21,9*	32,2
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	22,9	23,2	24,1	29,2	32,9	12,9*	13,9*
24 t/m 64 jaar	32,6	31,9	28,8	35,9	40,0	23,4*	36,6
65 jaar en ouder	19,5	17,9	8,9 [#]	25,2	20,2	22,4	25,3
Last van slecht onderhouden wegen/groen (%)¹							
Alle inwoners	23,0*	16,0*	26,0	19,1	26,5	27,7	26,0
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	14,0	5,7 [#]	23,2*	16,2	11,2	12,9	11,3
24 t/m 64 jaar	22,2	16,5	23,2	16,4	26,3	26,9	29,0
65 jaar en ouder	32,3	23,2	41,7	31,3	31,9	39,3	23,3

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Vervolg van tabel 8.4

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Last van luchtvervuiling (%)¹							
Alle inwoners	17,9*	16,3	23,8*	17,1	19,5	14,9	12,9*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	9,6	11,5	10,1	10,6	10,6	10,7	3,6 [#]
24 t/m 64 jaar	19,4	17,9	27,4*	16,8	19,8	16,0	14,6
65 jaar en ouder	17,0	10,7	16,5	22,7	21,7	13,7	11,9
Last van milieubelasting door verkeer (%)¹							
Alle inwoners	12,7*	12,2	13,7	13,1	16,0	8,8	11,3
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	8,1	12,4	2,5 [#]	10,6	10,9	8,2	5,9
24 t/m 64 jaar	13,2	11,8	14,9	13,2	12,8	9,8	12,5
65 jaar en ouder	13,4	14,4	16,0	14,5	15,9	5,7 [#]	10,0
Last van geuroverlast (%)¹							
Alle inwoners	10,0*	6,0	14,1*	9,9	14,2*	8,2	7,1
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	6,8	7,7	6,1	8,0	10,9	6,0	3,2 [#]
24 t/m 64 jaar	11,4	6,1	17,2*	11,9	14,6	10,3	7,8
65 jaar en ouder	6,3	3,5 [#]	4,8 [#]	3,7 [#]	14,5*	2,2 [#]	6,9 [#]
Lage sociale cohesie in de buurt (%)¹							
Alle inwoners	61,1*	75,4*	56,2	66,1	67,4*	53,7*	44,7*
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	60,9	67,4	59,4	71,3*	64,5	62,1	39,8*
24 t/m 64 jaar	62,1	76,7*	57,0	67,2	71,4*	52,2*	45,5*
65 jaar en ouder	57,1	75,4*	49,9	59,0	59,4	54,0	44,7

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.5 Percentage inwoners van 16 tot 55 jaar dat geluidshinder ervaart

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Geluidshinder in het algemeen (%) ¹	75,9*	72,9	74,2	82,3	78,7	66,3*	75,9
Ernstige geluidshinder in het algemeen (%) ¹	33,9*	32,3	33,9	36,3	43,3*	24,1*	33,4
Verkeer wegen > 50 km / uur (%) ¹	18,3*	15,1	11,8*	32,0*	31,7*	12,3	12,3*
Verkeer wegen < 50 km / uur (%) ¹	30,4*	35,8	32,9	36,1	32,6	17,8*	19,2*
Sneltram, tram, metro (%) ¹	11,4*	13,0	3,1*	23,1*	9,0	16,7	6,4
Treinen (%) ¹	8,1*	2,5*	2,0*	15,9*	5,2	7,3	18,1*
Vliegtuigen (%) ¹	27,2*	6,0*	10,2*	22,5	55,6*	40,0*	61,9*
Bedrijven / industrie (%) ¹	7,9	9,6	11,0	6,9	6,3	5,8	4,4
Buren (%) ¹	30,4*	33,3	29,8	40,9*	30,5	23,8	19,3*
Bromfietsen / scooters (%) ¹	46,9*	51,9	45,3	50,1	46,6	43,6	40,8
Bromgeluiden (%) ¹	13,0*	17,4	13,1	16,0	13,1	10,6	4,7*
Bouw- / sloopactiviteiten (%) ¹	23,1*	23,8	17,6	24,3	37,4*	18,2	22,9
Overig (%) ¹	10,5*	14,6	8,4	13,7	13,8	4,8*	5,5

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.6 Percentage inwoners van 16 tot 55 jaar onvoldoende ventileert

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Woonkamer (%) ¹	62,2*	64,7	66,3	59,7	69,0	56,1	55,3
Slaapkamer (%) ¹	47,4*	48,5	54,0	50,2	49,1	37,2*	38,7
Badkamer (%) ¹	54,5*	65,2*	68,2*	46,3	63,4	44,1*	31,0*
Keuken (%) ¹	40,1	43,9	54,6*	33,2	32,3	32,8	31,4*

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Tabel 8.7 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld

	Schiedam	Centrum en Oost	West en Zuid	Nieuwland	Groenoord	Woudhoek	Kethel en Spaland
Ooit slachtoffer huiselijk geweld (%)¹							
Alle inwoners	6,5	9,9*	5,3	9,1	3,6	4,9	3,9
Leeftijd							
16 t/m 23 jaar	8,2	10,6	7,4	11,9	9,8	2,4 [#]	5,0
24 t/m 64 jaar	7,0	10,2	5,6	10,1	4,4	5,0	4,5
65 jaar en ouder	2,9	7,4 [#]	2,4 [#]	3,4 [#]	-	6,1 [#]	-

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam.

* Verschilt significant van de andere acht regiogemeenten of van de rest van Schiedam na correctie voor leeftijd en geslacht.

De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n<5).

Bijlage 1 Toelichting bij indicatoren

Opleiding

Er is gevraagd naar de hoogst voltooide afgeronde opleiding.

Werksituatie

Er is gevraagd welke situatie het meest van toepassing is op de respondent. Men kon kiezen uit: 'betaald werken' (32, 20-32, 12-20, <12 uur per week), 'met pensioen', 'werkloos / werkzoekend', 'arbeidsongeschikt', 'bijstandsuitkering', 'fulltime huisman/huisvrouw' of 'ik volg onderwijs / studeer'.

Ervaren gezondheid

De ervaren gezondheid van de respondenten is nagevraagd met de volgende vraag: 'Hoe zou u over het algemeen uw gezondheid noemen?'. Deze vraag kon beantwoord worden met 'uitstekend', 'zeer goed', 'goed', 'matig' en 'slecht'.

Chronische aandoeningen

In de vragenlijst hebben respondenten aangegeven welke van de ziekten en aandoeningen (23 stuks) ze in de afgelopen 12 maanden hebben gehad en of deze zijn vastgesteld door een arts.

Risico op depressie

Om een beeld te krijgen van de psychische gezondheid is een vragenset van 10 vragen (K10) in de vragenlijst opgenomen. De K10 is een maat voor psychische gezondheid en meet in het bijzonder depressieve klachten in de maand voorafgaand aan het onderzoek. Aan de hand van de uitkomsten van de K10 kan bepaald worden hoeveel risico (hoog, matig, weinig of geen) iemand heeft op een depressie.

Eenzaamheid

De cijfers over eenzaamheid zijn gebaseerd op de eenzaamheidsschaal van de Jong et al (1985). Deze schaal bestaat uit 11 vragen die zowel op de sociale als emotionele eenzaamheid betrekking hebben. Bij sociale eenzaamheid wordt een ondersteunend netwerk gemist met als gevolg gevoelens van verveling en doelloosheid en bij emotionele eenzaamheid wordt het missen van intieme relaties bedoeld wat leidt tot gevoelens van verlatenheid en intens verdriet. De score op de eenzaamheidsschaal wordt in 4 klassen ingedeeld: niet eenzaam (0-2), matig eenzaam (3-8), ernstig eenzaam (9-10) en zeer ernstig eenzaam (11). De laatste drie klassen worden samengevoegd tot de groep 'eenzamen' (3-11).

Manier van leven

Met de volgende vraag in de vragenlijst is gekeken hoe gezond de respondenten hun eigen manier van leven vinden: 'Hoe gezond vindt u alles bij elkaar genomen uw manier van leven?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag zijn: 'zeer gezond', 'gezond', 'niet gezond, niet ongezond', 'ongezond' of 'zeer ongezond'.

Overgewicht

Een maat voor overgewicht is de Body Mass Index (BMI). Op basis van het lichaamsgewicht en de lengte van een persoon kan de BMI berekend worden ($\text{gewicht} / \text{lengte}^2$). Bij een BMI groter dan of gelijk aan 25 is er sprake van overgewicht. Is de BMI groter dan of gelijk aan 30, dan is er sprake van obesitas (ernstig overgewicht).

Nederlandse Norm Gezond Bewegen

Aan de hand van meerdere vragen naar verschillende vormen van lichaamsbeweging en de duur hiervan, kan berekend worden hoeveel procent van de inwoners voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Volwassenen (18 jaar en ouder) voldoen aan deze norm als ze op minimaal vijf dagen (nog beter zou zijn op alle dagen) van de week een half uur matig intensief actief zijn. Voorbeelden van matig intensieve activiteiten zijn sport, fietsen van en naar het werk of school, stevig wandelen en tuinieren. Ook kan men lichamelijk actief zijn op het werk of door het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden.

Overmatig alcohol gebruik

In de vragenlijst zijn meerdere vragen opgenomen over het gebruik van alcohol. Naast de vraag of de persoon wel of niet alcohol drinkt, werd gevraagd naar de frequentie en het aantal glazen dat er per keer gemiddeld gedronken wordt.

Indien mannen meer dan 21 glazen alcoholische drank per week drinken en vrouwen meer dan 14 glazen worden zij beschouwd als overmatige drinkers. Dit begrip zegt dus iets over het gemiddelde drinkgedrag.

Harddrugs

In de vragenlijst is gevraagd of mensen de volgende middelen (harddrugs) wel eens (ooit) gebruikt hebben: heroïne, cocaïne, amfetamine, LSD en XTC. Harddrugs zijn schadelijker voor het lichaam dan cannabis.

Seksueel risicogedrag

Er werd gevraagd naar het hebben van seksueel contact met vaste en / of losse partners en het condoomgebruik bij seksuele contacten met losse partners. Onder seksueel contact werd in dit onderzoek het volgende verstaan: anale seks, vaginale seks en / of orale seks. Een losse partner is in de vragenlijst omschreven als 'een partner met wie de respondent geen vaste relatie heeft of waarbij de relatie binnen 3 maanden weer over was'.

Zorggebruik

Er is gevraagd of men in de afgelopen 12 maanden zelf contact had gehad met de huisarts, tandarts, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) of het algemeen maatschappelijk werk (AMW). Het zorggebruik GGZ en AMW zijn samengevoegd tot één indicator.

Mantelzorg

Mantelzorg is in de enquête omschreven als de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals een partner, ouder, kind, buurman of –vrouw, vriend(in), als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Deze zorg kan bestaan uit het huishouden doen, wassen aankleden, gezelschap houden, vervoer, geldzaken regelen, enzovoorts. Mantelzorg wordt niet betaald.

Tevredenheid woning en woonomgeving

In de vragenlijst is de vraag gesteld hoe tevreden de respondent is met zijn of haar woonomgeving en woning. De tevredenheid met de woonomgeving en woning moest worden uitgedrukt in een rapportcijfer (1=zeer ontevreden en 10=zeer tevreden).

Milieuproblemen in de wijk

De respondenten is gevraagd om van een lijst met 12 onderwerpen aan te geven wat de drie grootste (milieu)problemen zijn die ze in hun wijk ervaren.

Sociale cohesie

Op basis van vijf vragen over de wijk waar in de respondent woont, kan inzicht worden gekregen in de mate van sociale cohesie in de wijk. Aan de hand van de antwoorden op de vijf vragen wordt een gemiddelde score voor sociale cohesie in de wijk berekend. Hoe lager de score, hoe ongunstiger men de sociale cohesie in de wijk beoordeelt. Wijken zijn op basis van de score ingedeeld in wijken met een lage, gemiddelde of hoge sociale cohesie.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is in de vragenlijst omschreven als geweld dat door iemand uit de huiselijke kring wordt gepleegd (gezinsleden, familieleden, (ex)partners, huisvrienden). Slachtoffers en daders van geweld kunnen zowel vrouwen, kinderen als mannen zijn. Het kan gaan om psychisch of emotioneel geweld (getreiterd, gekleineerd of uitgescholden worden), lichamelijk geweld (mishandeld, geschopt en geslagen), ongewenste seksuele toenadering (seksueel getinte opmerkingen en ongewenst aangeraakt) en / of seksueel geweld (aangerand of verkracht).